

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2013-2020

Obor studia: 7506R002 ,Speciální pedagogika - vychovatelství (Bc. SPPGV),
kombinované

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Karel Raška

Název práce

Probační program jako alternativní forma trestu

Praha 2020

Vedoucí bakalářské práce: Doc. PhDr. Miloslav Jůzl Ph.D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR MASTER COMBINED (PART TIME)

2013-2020

BACHELOR THESIS

Karel Raška

Title

Probační program jako alternativní forma trestu

Prague 2020

The Bachelor Work Supervisor: Doc. PhDr. Miloslav Jůzl Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 10.10.2019

Jméno autora: Karel Raška

Poděkování

Děkuji vedoucímu práce Doc. PhDr. Miloslav Jůzlovi Ph.D. za projevenou ochotu, pomoc i podnětné připomínky při vypracování této práce, cenné rady a poskytnuté materiály.

Anotace

Téma této závěrečné práce se nazývá Probační program jako alternativní forma trestu. Cílem závěrečné práce je popsat fungování probačního programu v rámci PMS a vytvořit ucelený přehled o této formě uděleného trestu a jeho prospěchu pro klienta i společnost. Součástí práce jsou i kazuistiky, které bylo přínosné zařadit do této práce.

Klíčová slova

Alternativní tresty, justice, mediace, pachatel, probace, Probační a mediační služba, oběť, zákon

Annotation

The topic of this thesis is called Probation Program as an Alternative Form of Punishment. The aim of the thesis is to describe the functioning of the probation program within the PMS and to create a comprehensive overview of this form of punishment and its benefit for the client and society. The work also includes case reports, which were beneficial to include in this work.

Keywords

Alternative punishment, justice, law, mediation, offender, probation, Probation and mediation service, victim

ÚVOD8

TEORETICKÁ ČÁST	11
1 LEGISLATIVA A PŮSOBNOST PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBY ...	11
2 CÍLOVÁ SKUPINA PROBAČNÍHO PROGRAMU V REGIONU.....	12
3 METODY PRÁCE POUŽÍVANÉ V PROBAČNÍM PROGRAMU	13
PRAKTICKÁ ČÁST	14
4 TEORETICKÁ VÝCHODISKA A PRŮBĚH PROBAČNÍHO PROGRAMU.....	14
4.1 Skupinový program	15
4.2 Individuální vedení klienta.....	17
4.3 Příklady metod práce s klienty.....	17
4.4 Struktura lekcí a projednávaných témat, vč. časových dotací.....	19
5 ZPŮSOBY HODNOCENÍ EFEKTIVITY PROGRAMU	22
6 SPOLUPRÁCE POSKYTOVATELE PROGRAMU S PMS.....	28
7 ZPŮSOB VÝBĚRU, VÝCVIK A SUPERVIZE PRACOVNÍKŮ PROGRAMU A ZPŮSOB HODNOCENÍ JEJICH VÝKONU.....	31
8 PERSONÁLNÍ STRUKTURA PROGRAMU.....	34
9 PRAVIDLA PRO PŘEDCHÁZENÍ PŘEDSUDKŮ A NEGATIVNÍM HODNOCENÍM.....	36
ZÁVĚR	45
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	36
SEZNAM ZKRATEK	38
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ	38
SEZNAM PŘÍLOH	41

ÚVOD

Hlavním důvodem pro volbu tématu bakalářské práce bylo mé působení v probačních programech Probační a mediační služby v uplynulých deseti letech. Pod hlavičkou organizace Člověk v tísni, o.p.s. v Plzeňském kraji jsem působil v akreditovaných programech Ministerstva spravedlnosti ve skupinových programech i při individuálním vedení klientů. Poté jsem své působení přenesl do dalších organizací, které externě pro PMS vedou probační programy. Působil jsem v programech postpéče pro osoby po výkonu trestu i v preventivních programech pro mladistvé. Práce v probačních programech se v místě působení úzce provázala s mým pracovním zařazením při Středisku výchovné péče v Plzni, kde působím několik let na pozici speciálního pedagoga – vychovatele. Dá se říci, že mnozí z klientů procházeli různými typy podpory v zařízeních tomu určených až do fáze, kdy se zařadili do probačního programu. Možnost poskytnutou jinou alternativu pro klienty, kteří se dostali do střetu se zákonem, než umístění do zařízení sítě ústavní výchovy nebo udělení podmíněných, či nepodmíněných trestů, je pro mnohé klienty hraniční událostí, která dále určuje jejich životní osudy.

Historie Probační a mediační služby je historie neustálého vývoje a aktuálně je více podpůrnou silou více než restrikcí, která má za úkol ošetřit jednotlivce, který se dostal do střetu se zákonem a společností v preventivním rozsahu mnohdy dříve, než vůbec bude jeho případ projednán soudem a před udělením konkrétního zákonného opatření. Úzce provázaná spolupráce školských zařízení, orgánů dohledu a místních soudů, umožňuje cíleně pracovat s klienty a jejich problematikou. Tento přístup do značné míry určuje i tematický okruh jednotlivých lekcí a vzájemná spolupráce PMS a lektorů probačního programu pomáhá vytvářet tlak na dodržení podmínek absolvování programu pro co největší okruh zařazených klientů. Právě neplnění podmínek probačního programu je nejčastějším důvodem pro nesplnění podmínek docházky a následné vyřazení klienta. Často jsou důvody takového selhání ekonomické, kdy je dojíždění pro účastníka programu finančně náročné a všechny tyto faktory jsou posuzovány při návrzích dalších opatření ze strany PMS. Za dobu svého působení v probačních programech, ať už pro mladistvé či osoby starší 18 let, jsem se setkal s velkou škálou problematiky, od jednotlivé trestné činnosti přes majetkovou trestnou činnost, stále častěji potom s jedinci s agresivním chováním či sexuálně rizikovým chováním. Za samostatnou kapitolu považuji syndromy týraných dětí (dále jen CAN), pro jejich specifický přístup k řešení a účasti v probačních programech a osoby s problematikou užívání návykových látek. Právě posledně jmenovaní jsou v probačních programech těmi méně

úspěšnými a vlastní práci v programu je nutné zahájit až po vyřešení primární problematiky, jakou je jejich závislost. Do programu již tedy vstupují nikoliv s návykem, ale s problémem, který pro společnost svým jednáním znamenají. Tato práce je rozdělena do několika základních kapitol a podkapitol, které mají za úkol popsat konkrétní plnění probačního programu, jeho zaměření a cíle. V teoretické části jsou shrnuta základní legislativní fakta i historie a působnost Probační a mediační služby. V praktické části jsou konkrétní postupy k naplnění obsahu probačního programu od jednotlivých lekcí, využitých metod až po výstupní materiály a závěrečnou zprávu o průběhu programu.

TEORETICKÁ ČÁST

1. LEGISLATIVA A PŮSOBNOST PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBY

Pro seznámení se s hlavním tématem této bakalářské práce je nezbytné stručně popsat historii a vznik Probační a mediační služby, která je v justičním aparátu jednou z nejmladších institucí a jejímuž aktuálnímu stavu vděčíme díky působnosti odborníků v sociální oblasti, soudců a pracovníků, kteří spolupracovali s pachateli trestných činů. Tyto práce a aktivity můžeme vysledovat od konce 60. Let ve 20. Století, kde se sociální kurátoři a jejich agenda prvně aktivně začali pracovat s odsouzenými pachateli trestných činů. Probační a mediační službou se rozumí specializovaná sociální služba působící v rámci Ministerstva spravedlnosti ČR.¹ Vzniku Probační a mediační služby předcházela reforma a humanizace trestní politiky i vězeňství. Takové kroky vytvořily vhodné prostředí pro nasazení této organizační složky a tato zahájila svou činnost, kdy od 1. ledna 2001 lze již hovořit o plnohodnotné službě této organizační složky státu, projednávající složky probace a mediace v projednáváných trestních řízeních. Vznik a rozvoj PMS byl ovlivněn především širšími společensko-politickými souvislostmi vývoje naší země.²

Poskytovatel probačního programu realizuje preventivní a resocializační programy v dané lokalitě (např. Plzeň, Rokycany, Klatovy, Sušice, Domažlice). V těchto lokalitách byla v rámci těchto aktivit navázána spolupráce s místními středisky PMS, Policií PČR a OSPOD. Se všemi institucemi komunikuje koordinátor vzdělávacích aktivit, pravidelná setkání se dějí v rámci multidisciplinárního týmu na střediscích PMS. Probační úředník je prostředníkem komunikace mezi ním, orgánem činným v trestním řízení, klientem a poskytovatelem programu. Klienty do probačního programu navrhuje výhradně pracovník PMS a s koordinátorem programu je konzultována vhodnost zařazení klienta do skupiny, případně pro individuální vedení klienta, vč. termínu zahájení docházky do programu.

¹Srov. MATOUŠEK, O., P. KODYMOVÁ a J. KOLÁČKOVÁ. Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi. Vyd. 2. Praha: Portál, 2010, s. 283. ISBN 9788073678180.

² MATOUŠEK, O., P. KODYMOVÁ a J. KOLÁČKOVÁ. Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi. Vyd.2. Praha: Portál, 2010, s. 287-289. ISBN 9788073678180.

2. CÍLOVÁ SKUPINA PROBAČNÍHO PROGRAMU V REGIONU

Základní cílovou skupinou v Probační a mediační službě je okruh pachatelů trestné činnosti, který se již dostal do střetu se zákonem. Jedná se o osoby odsouzené, obžalované, případně podezřelé. Ať se jedná o osoby starší 18-ti let nebo mladistvé. Tato práce se ve větší části soustředí právě na mladistvé pachatele protiprávních činů ve věku 15 – 18 let, u kterých je z trestně právního hlediska indikováno uplatnění odklonu od standardního průběhu v trestním řízení a je uloženo, se souhlasem klienta, zúčastnit se v probačním programu ve smyslu znění § 17 zákona č. 218/2003 Sb. o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže (dále jen zákon č. 218/2003 Sb.). Smyslem programu je také upevňovat sociální dovednosti, rozvíjet efektivní komunikaci a zvládat respektovat autoritu, k tomuto slouží aktivity z oblasti osobnostní výchovy. U osob mladších 15-ti let počítá zákon s možností uložení opatření a to „zařazení do terapeutického, psychologického nebo jiného vhodného výchovného programu ve středisku výchovné péče“ (§ 93 odst. 1 písm. b)).

„Probační a mediační služba usiluje o zprostředkování účinného a společensky prospěšného řešení konfliktů spojených s trestnou činností a současně organizuje a zajišťuje efektivní a důstojný výkon alternativních trestů a opatření s důrazem na zájmy poškozených, ochranu komunity a prevenci kriminality“.³

Probační program je tak nejčastěji určen klientům, kteří splňují tato kritéria:

- věk klienta od 15 do 18 let
- klient se dopustil protiprávního jednání ve smyslu platných právních předpisů
- do programu lze zařadit i klienta s opakovanou trestnou činností
- klient má dlouhodobé výchovné problémy závažného charakteru, objevují se výchovné problémy v rodině a ve škole, agresivita, konflikty
- u klienta se potvrzuje potřeba dlouhodobějšího etopedického vedení, případně potřeba využití možnosti terapeuticko - psychologického poradenství
- předpokládá se, že by rodina mohla být součástí změny a má zájem spolupracovat a podporovat klienta

³Probační a mediační služba: Poslání a cíle [online]. [cit. 2018-10-10]. Dostupné z: <http://www.pmscri.cz/poslani-a-cile/>

3. METODY PRÁCE POUŽÍVANÉ V PROBAČNÍM PROGRAMU

Skupinový probační program, kde práce probíhá v malých skupinách a ve dvojicích, základní technikou je řízená diskuse, modelové situace a hraní rolí. Každé setkání je vedeno lektory, přičemž program je rozdělen do několika bloků zaměřených na zvolená právní témata z oblasti rodinného, občanského, trestního a pracovního práva. Smyslem programu je také upevňovat sociální dovednosti, rozvíjet efektivní komunikaci a zvládat respektovat autoritu, k tomuto slouží aktivity z oblasti osobnostní výchovy.

Individuální vedení klienta jsou pravidelná sezení, konzultace (osobní, telefonické); pod vedením lektora – průvodce rozvíjí klient své schopnosti komunikace, spolupráce, argumentace, prezentace vlastního názoru a vyslechnutí názorů druhého, je kladen důraz na klientovu zodpovědnost při plnění individuálních úkolů

Součástí programu je i poradenství pro rodinu jako podíl komplexní péče o klienta je přímá komunikace s nejbližší rodinou, řešení klientových problémů je účinnější, pokud je podporován blízkými členy jeho rodiny; hlavním úkolem je aktivizace rodinných příslušníků a posílení jejich vlastní odpovědnosti za jednotlivé členy. V programu mohou být kontaktovány návazné služby. V rámci diagnostiky může být zjištěna potřeba návazné odpovídající péče, kterou lektorský tým klientovi doporučí a předá základní informace a kontakty. Tou může být např. podpora psychologa, sociální poradenství, pracovní poradenství, doučování a zájmové aktivity. U klientů a jejich výchovné problematiky je důležité sebepoznávání, které „předchází každou záměrnou práci na sobě, je na něm závislá sebekontrola, sebeovládání, seberealizace“⁴

Obecné zásady práce s klientem při individuálním i skupinovém sezení vycházejí z principů interaktivní výuky, která nevnucuje nikomu předem jediné správné řešení a podněcuje k vyjádření vlastních názorů a myšlenek. U lektorů je nutné dávat pozitivní zpětnou vazbu každému chování, které směřuje k cíli a vytvářejte pocit zodpovědnosti za společný úkol.

⁴ FARKOVÁ, Marie. Vybrané kapitoly z psychologie. 2. vyd. Praha: Universita Jana Amose Komenského, 2008, s. 98. ISBN: 978-80-86723-64-8

V programu je potřeba dbát, aby se všichni zapojili, aby měl každý prostor k sebevyjádření. S tím souvisí i schopnost motivovat jednotlivce při komentování dílčích výsledků, kde užíváme nehodnotící jazyk, nekritizujeme. Začátek diskuze je obecným konstatováním toho co je všem důvěrně známo, a k čemu má každý co říci. Probíraná témata v jednotlivých lekcích mají být aktuální a přitažlivá s uvedením příkladů ze známého prostředí. Aktivní práce ze strany klienta vyžaduje stručné, jasně a konkrétně formulované úkoly, které zajistí, že v každé fázi všichni účastníci vědí co mají dělat a nemají možnost utíkat od konfliktu. V závěru lekce poskytujeme účastníkům dostatek času reflexi dokončených aktivit a vytváříme předpoklady pro formování nových postojů.

PRAKTICKÁ ČÁST

4. TEORETICKÁ VÝCHODISKA A PRŮBĚH PROBAČNÍHO PROGRAMU

Zohlednění všech aspektů, které mají vést k nápravě jedince, je poskytnutí šance ke změně již v prostředí, které nemá vazební charakter a „ve způsobu trestání provinilců se odráží nejen vyspělost kterékoliv společnosti, ale i kulturní úroveň těch, kterým bylo bezprostředně svěřeno zacházení s vězni během výkonu jejich trestu.“⁵

Základními úkony při výběru klienta jsou konzultace probačního úředníka s OSPOD, – státním zástupcem – soudcem, kontaktování klientů a předjednání možnosti jejich zařazení do programu. Poté dochází k předání základních informací klientovi o průběhu programu a seznámení se standardními pravidly účasti klienta v programu. Probační úředník střediska dané lokality je v této fázi prostředníkem komunikace mezi příslušným orgánem činným v trestním řízení, klientem a poskytovatelem. V případě, kdy je možnost zařadit vytipovaného klienta do programu, je vhodné, aby probační úředník, příslušný státní zástupce nebo soudce v rámci svého rozhodnutí konkrétně definoval přiměřenou povinnost klienta účastnit se resocializačního programu.

⁵Jůzl, M., Olejníček, A. Penologie a penitenciární pedagogika, Úvod do studia předmětu, IMS 2004 2

Po pravomocném rozhodnutí, které obsahuje povinnost klienta účastnit se programu, proběhne konzultace probačního úředníka s klientem, na které je klient podrobně seznámen s průběhem a podmínkami své účasti, časovým harmonogramem, způsobem kontaktu s probačním úředníkem, způsobem komunikace probačního úředníka s lektory, způsobem řešení vzniklých problémů a důsledkem neplnění povinnosti uložené rozhodnutím státního zástupce nebo soudce.

Před zahájením realizace programu u každé skupiny v každém kraji proběhne úvodní setkání lektorů, kteří se budou podílet na práci s danou skupinou. Na této schůzce je koordinátor a kontaktní osoba programu, která je seznámí se základními údaji o klientech skupiny, které mu předali probační úředníci příslušného střediska, zazní informace o jednotlivých případech klientů, informace o tematickém plánu skupiny, pojmenují se možná rizika, zopakují se pravidla práce s klienty.

V rámci realizace programu je nutná spolupráce s probačními úředníky, kteří sledují průběh účasti klienta. V případě porušení pravidel ze strany klienta je probační úředník po lektorech prvním intervenujícím odborníkem, který vzniklou situaci s klientem řeší.

4.1 Skupinový program

Skupinový probační a resocializační program (nebo jeho kombinace s individuálním vedením klienta) poskytuje klientovi komplexní poradenství v oblasti etopedických problémů a negativních sociálně patologických jevů s návaznou individuální nebo skupinovou péčí. Při zkoumání potřeb klientů vyplynuly následující preference témat, které by program měl obsahovat:

- potřeba rozvíjení komunikačních dovedností
- nácvik konstruktivního řešení konfliktů
- posilování dovednosti kritického myšlení
- posílení sociálních dovedností
- posílení vztahu ke vzdělávání a k mravním hodnotám
- podpora dovedností, které vedou k získání a udržení práce

Hlavním cílem programů je podpořit klienta, který se již dostal do střetu se zákonem a motivovat ho, aby získal potřebné sociální dovednosti a kompetence potřebné pro řešení svého problému. V předrozsudkové fázi, jak už vypovídá název, se jedná se o stádium činnosti PMS před vynesemím rozhodnutí. V předrozsudkové fázi se PMS snaží zejména o to,

aby se účastníci sporu zapojili do řešení problému.⁶ Dalšími úkoly programu je pomoci klientovi pochopit souvislosti a dopady jeho jednání na jeho další uplatnění ve společnosti, osobní a profesní rozvoj. Důležitým úkolem programu je také základní diagnostika klientových schopností a dovedností, která umožní klienta posuzovat objektivněji.

Program má základní strukturu a obecná témata, kterými projdou všichni klienti. Na základě potřeb terénu a individuálních potřeb klientů jsou zařazovány ještě další tematické bloky. Za jeden z faktorů, který může zabránit páchání trestné činnosti, je považována schopnost jedince uplatnit se na trhu práce. Proto je v programu zařazen tříhodinový blok z oblasti pracovního poradenství, tříhodinový blok věnující se finanční gramotnosti a čtyřhodinový praktický pracovní blok v terénu.

V současné době dochází v ČR k nárůstu veřejných projevů rasismu, xenofobie a etnické či náboženské nesnášenlivosti, které se objevují především v souvislosti s aktivitami neonacistického hnutí a jeho medializací. Řada sympatizantů tzv. pravicového extremismu a zastánců netolerantních postojů vůči různým skupinám obyvatel ČR se objevuje mezi žáky a studenty ZŠ a SŠ (cílová skupina programu). Lekce zaměřené na téma neonacismu a extremismu budou fungovat v principech zážitkové pedagogiky a kooperativního učení, jejich obsahem bude právní a etický rozměr neonacismu a extremismu, otázka symboliky a symbolické komunikace, prvky osobnostně sociálního rozvoje a sebereflexe. Je kladen důraz na osobnostně sociální výchovu, kde je značný čas věnován reflexi, sebereflexi a schopnosti hodnotit sám sebe objektivně v kontextu s realitou. Program předpokládá aktivní spoluúčast klienta na svém individuálním plánování a zacílení do budoucna.

Při realizaci programu je třeba promyslet vhodnou dobu a místo konání jednotlivých setkání programu, tak aby byla setkání dostupná pro všechny klienty a ti měli možnost absolvovat potřebnou časovou dotaci programu a splnit tak dané podmínky (např. zohlednit dopravní dostupnost, umožnit náhradní splnění v případě neúčasti z důvodů školních a pracovních povinností). Na základě zkušeností se jako vhodné ukazuje např. pravidelné setkávání 1x týdně vždy po třech hodinách; tato délka setkání je vhodná, aby klienti udrželi pozornost a zároveň bylo dost prostoru pro práci na jednotlivých tématech; celková dotace programu skupiny je 40 hodin čistého času, počet setkání je 12, tedy $12 \times 3\text{h} = 36\text{h}$, zbývající 4h probíhá pracovní dílna v terénu, tedy celkem 40 h.

⁶ ŽATECKÁ, Eva. Postavení a úkoly Probační a mediační služby. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2007, s. 55. Právo (Key Publishing). ISBN 9788087071557.

4.2 Individuálním vedení klienta

Tento způsob vedení je vhodný některých klientů, kde je rizikové přímé zařazení do skupiny a kteří potřebují individuální sezení či odbornou pomoc. Může se jednat o psychologickou podporu v zahájení probačního programu nebo při zpracování následků přestupku, či trestného činu jedince. „Psychologie odhaluje obecné zákonitosti lidského duševna – psychických procesů a vlastností, kterých je nutno dbát při edukaci, poskytuje rozbor specifických psychologických zvláštností jednotlivých věkových údobí i psychologických aspektů edukačního procesu.“⁷ Standardně však sezení vede lektor „průvodce“, který se s klientem schází opakovaně – dle potřeby 1 x týdně či 1x za 14 dní a promýšlí jednotlivé potřebné kroky (jaká témata je potřeba probrat, mapuje aktuální problémy klienta, komunikuje aktivně s rodinou), sezení trvá 60 minut; po zvážení lektorského týmu může být klient zařazen do skupiny nebo naopak, po skončení probačního programu může klient docházet ještě potřebný čas na individuální konzultace / základní časová dotace individuálního vedení je 12 setkání po 1 nebo 2 hodinách a to 1x týdně. Je potřeba zohlednit individuální potřeby klientů a aktuální sestavení a situaci ve skupině jako věk klientů a věkové rozdíly mezi nimi, typ trestné činnosti, kterou spáchali, osobní situaci klientů (např. aktuální potíže v zaměstnání, významné sociální vlivy) i úroveň vzdělání klientů či možnosti na tématu pracovat. Je nanejvýš vhodné dát klientům možnost přinést na skupinu svoje témata k řešení (např. právní dokumenty, osobní rozhodování, řešení konkrétních pracovních či rodinných záležitostí).

4.3 Příklady metod práce s klienty

Brainstorming Tato metoda rozvíjí představivost a kreativitu, pomáhá ujasnit si podstatu mnoha pojmů. Její výhodou je možnost zapojit i méně aktivní klienty, posílit jejich sebevědomí a schopnost mluvit před skupinou. Takto společně „objevované“ znalosti mají navíc větší šanci na zapamatování.

⁷ JŮZL, Miloslav. Penitenciaristika jako věda žalární. Vydání I. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2017. S.330ISBN 9788074521317.

Práce ve skupinách má řadu výhod: klienti se učí pravidlům spolupráce, ujasňují si, jakou roli hrají oni sami ve skupině, rozvíjejí vlastní komunikační dovednosti. Naučí se společně řešit rozdílné názory a pochopí, kdy je lepší přistoupit na kompromis a kdy je naopak nutné trvat na svém názoru. Odhalí podstatu konfliktu, naučí se od něj neutíkat, ale naopak hledat cesty k jeho řešení.

Myšlenková mapa je metodou, která umožňuje uspořádat si vlastní myšlenky, analyzovat určitý pojem nebo problém, utřídit názory a postoje. Jde o názorný způsob zaznamenání několika pohledů na danou věc. V myšlenkové mapě se ukazují další důležitá témata, která jsou základem další práce. Mapa je podkladem pro diskusi na konkrétní téma. Mapa slouží i jako pracovní osnova a záznam důležitého v případě, že se k tématu budeme chtít vrátit po čase.

Hraní rolí. Tato technika vyžaduje, aby klienti přemýšleli a jednali v předem určených rolích a hráli konkrétní situace vztahující se k probíranému tématu. Někdy je pro ně těžké ztotožnit se s přidělenou rolí. Tento způsob umožňuje přemýšlet o tom, jak se cítí v určitém postavení druhí lidé, klienti objevují porozumění pro jednání druhých. Metoda rozvíjí mimo jiné fantazii, schopnost vyjadřovat své postoje a hodnoty a přemýšlet o různých řešeních.

Volné psaní, ve kterém je podstatou písemné zachycení volných myšlenek k danému tématu, které nemusejí být jasně naformulované. Tato aktivita rozvíjí vyjadřovací schopnosti, umožňuje lepší porozumění souvislostí.

Práce s textem jako jsou zákony, reálné příběhy, využití médií, vede klienty k samostatnému zpracování psaného materiálu, odstraňuje případná nepochopení či nedorozumění a motivuje k získávání dalších informací o tématu.

Názorová škála. Tato aktivita se používá v případech, kdy se řeší nějaké kontroverzní téma. Úkolem klientů je vyjádřit svůj postoj označením místa na škále tak, aby co nejlépe odpovídal skutečnosti. Jestliže lze srozumitelně a jasně formulovat odpovědi ANO a NE, pak je možné škálu využít.

Řízená diskuse je důležitá technika pro formování postojů a rozvíjení sociálních dovedností. Diskuse musí mít jasná pravidla. Lektor podporuje klienty, aby se nebáli vyjádřit konfliktní postoje, doplňuje argumenty, které unikly, a upozorňuje na místa, kde je možné vyjádřit souhlas či nesouhlas, nebo kde se dá či nedá dojít ke kompromisu. Je důležité dbát na

to, aby diskuse nesklouzávala ke kritice druhých. Cílem je dovednost kultivovaně prezentovat své vlastní názory a vyslechnout opačná stanoviska. Závěr je shrnutí poznatků a důležitých myšlenek.

4.4 Struktura lekcí a projednávaných témat, vč. časových dotací

PROBAČNÍ PROGRAM - skupina

termíny / lektoři / téma lekce

začátek lekce např. 16:30 , konec 19:30 , místo:

termín + lektor	dotace	cílem je:	téma
	3h / 16:30	navázání aktivní spolupráce, pojmenování pravidel, seznámení se, motivace skupiny	úvod , uvítání, seznámení se, pravidla jednání a docházky do programu, školení o BOZP, podpis dohod o účasti, komunikační techniky , motivace klientů pro práci v programu
	3h / 16:30	pracovat s pojmem manipulace, uvědomit si motivy lidského jednání a míru vlastní ovlivnitelnosti	seznamování se v rámci skupiny, komunikační techniky, téma manipulace , žebříček hodnot, reflexe svého problému „ Můj trestný čin “ – analýza situace, kdy klient přestupek či trestný čin spáchal
	3h / 16:30	ujasnit si důležitost pravidel a uvědomit si, která pravidla v životě nedodržuji	morálka a právo , dodržování pravidel, „Proč potřebujeme zákony?“, osobní situace klienta a rizikové momenty v jeho životě – technika mapování, schopnost řešení konfliktů – modelové situace
	3h / 16:30	práce se zákonem,	krádež a loupež, užívání cizí věci –

		uvědomění si podstaty trestného činu, rozvíjení empatických schopností	právní informace, rozpoznání motivů vlastního jednání, uvědomění si odpovědnosti, přijmutí následků, reflexe pocitů druhých (pachatelé x oběti)
	3h / 16:30	prevence šikany, jasné pojmenování problematického chování ve skupinách vrstevníků, prožitek z filmu	šikana, ublížení na zdraví, rvačka – co vše vede k šikaně, jak lze postihnout šikanu dle trestního zákona, práce s osobními příběhy, využití hraného dokumentárního filmu „ Mezi stěnami “, reflexe vlastních postojů; návštěva pracovníka Linky důvěry
	3h / 16:30	prevence současného společenského problému, zapojení do projektu ČvT Plzeň - „Svět podle nácků“	extremismus, rasismus, xenofobie – historie, význam pojmů, dopad na společenskou situaci, projevy, symboly, právní informace
	3h / 16:30	prevence, varovat před riziky, nabídnout řešení, upozornit na možnosti, v případě potřeby poskytnout individuální konzultaci	závislosti, drogy, alkohol, trávení volného času – varovat před riziky, právní informace ohledně problematiky, možnosti léčby a prevence, vhodné trávení volného času, osobní zájmy, využití naučných dokumentárních filmů, reflexe osobních zkušeností, uvědomění si svých selhání
	3h / 16:30	posílení pocitu odpovědnosti za své jednání, praktický nácvik	řízení bez řidičského oprávnění – odpovědnost, ohrožení druhých, pojem „ neposkytnutí pomoci “ – zásady poskytování první pomoci - instruktáž
	3h / 16:30	reflexe situace ve skupině, postoj k materiálu, praktické rady	finanční poradenství – osobní potřeby, náklady na život, rodinný rozpočet, jak si odeprít POTŘEBU, jak finance plánovat, získávat, jak s nimi nakládat

	3h / 16:30	apelovat na potřebnost vzdělání, podpořit aktivní přístup klienta při hledání práce, plánování	pracovní poradenství, práce „na černo“ – rizika zaměstnance i zaměstnavatele při sjednání práce bez písemné pracovní smlouvy, náležitosti pracovní smlouvy, motivace pracovat, možnosti dalšího vzdělávání, rekvalifikace, ÚP, návštěva sociálního pracovníka z oboru pracovního a kariérního poradenství
	4h / 9:00	praktická zkušenost s klientem, cílené překonání obtížného úkolu, zjištění vztahu k práci	pracovní dílna v terénu (např. ZOO, Záchraná stanice, park ...) – ergoterapie, aktivní zapojení při praktických činnostech, jak práci organizovat, spolupráce ve skupině – lekce může být doplněna např. odbornou přednáškou na téma týrání zvířat při návštěvě v ZOO
	3h / 16:30	zaměření se na budoucnost, uvědomění si reality, upřesnění představy života v dospělosti	současnost a budoucnost, osobní cíle , vztahy v rodině, komunikace mezi partnery, rodinné právo , osobní odpovědnost, životní hodnoty, zdravý životní styl
	3h / 16:30	reflexe, sebehodnocení klientů, úspěšnost, hodnocení klientů	závěr, reflexe skupiny , zhodnocení účastníků, pojmenování užitečnosti a přínosů probačního programu, rozloučení

5 ZPŮSOBY HODNOCENÍ EFEKTIVITY PROGRAMU

Efektivita programu má za úkol směřovat ke snížení páčání trestné činnosti a snaží se motivovat klienta, aby své chyby neopakoval. Směřuje klienta do budoucnosti k zodpovědnému plánování a přístupu k práci. V programu jsou jasná pravidla týkající se docházky, chování, plnění úkolů, ty jsou základem pro hodnocení. Obecně hodnotíme a měříme snížení míry páčání trestné činnosti (snížit četnost a závažnost) – neopakování. Hodnocení této oblasti probíhá v rámci multidisciplinárního týmu na Středisku probační a mediační služby.

Díličními hodnocenými výstupy jsou potom u každého klienta docházka, dodržování času programu, schopnost řádně se omluvit, případně domluvit se na změnách, dodržování daných pravidel, chování vůči autoritám a vůči kolegům ve skupině, aktivita, ochota spolupracovat, kvalita vypracování zadaných úkolů, znalost práva, postoje v určitých probíraných oblastech a celkové dokončení programu a splnění podmínek.

Na hodnocení programu se podílí sám klient v sebehodnocení, sebereflexi a s vlastní iniciativou při vytváření individuálního plánu a při vyhodnocování osobní situace.

Koordinátor nebo lektor programu hodnotí průběh programu za skupinu, za jednotlivce, vyhodnocuje klientův posun a míru plnění podmínek programu, vytváří pravidelné hodnotící zprávy.

Pracovník PMS z předložené dokumentace a hodnocení ze strany lektora obecně vyhodnocuje úspěšnost programu a míru prospěšnosti pro konkrétního klienta.

Zákonný zástupce klienta má možnost se v průběhu celého programu zapojit, spolupodílet se na vyhodnocování aktuální situace svého dítěte, být součástí reflexe a průběžného i závěrečného hodnocení klienta.

Zpráva o průběhu výukového dne - o každém výukovém dni lektor sepisuje shrnující zprávu o průběhu, sleduje dynamiku skupiny, zapíše důležité události týkající se všech společně, zaznamená úkoly na příští sezení

Hodnocení jednotlivých účastníků - hodnocení klienta se zapíše po každé lekci, hodnocení obsahuje informace o dodržování či nedodržování stanovených pravidel, úrovni zapojení účastníka do programu a individuální hodnocení jeho práce

sebehodnocení klienta – na konci každé lekce jsou použity reflektivní techniky pro získání zpětné vazby ze strany klientů, klient může ohodnotit průběh výuky a také svoji vlastní aktivitu a práci

Průběžná zpráva písemná – probační úředník, kurátor či soud mají právo vyžádat si zprávu na klienta v průběhu programu, zpráva je sestavena na základě zaznamenávaných údajů ze zpráv o průběhu výukových dní a individuálního hodnocení klientů

Závěrečná zpráva písemná – shrnuje celý průběh programu, hodnotí klienta v souvislosti se splněním podmínek programu, závěrečná zpráva je postoupena probačním úředníkům a prostřednictvím nich pak orgánům činným v trestní řízení, resp. státnímu zástupci nebo soudci. Zpracováním těchto zpráv je vlastní realizace probačního programu ukončena.

Všechny dokumenty jsou zakládány v souboru kniha skupiny. Tento sdílený dokument si předávají lektori mezi sebou, aby mohli sledovat návaznost jednotlivých témat programu a měli rovněž možnost průběžně sledovat chování jednotlivých účastníků a jejich zapojení do programu.

POPIS ZPŮSOBU HODNOCENÍ ÚČASTNÍKŮ PROBAČNÍHO PROGRAMU

Základní kritéria pro denní hodnocení účastníka v rámci programu jsou:

Docházka – účast na programu

- přítomen
- nepřítomen – omluven (známe důvod) – omluven řádně předem / omluven po vyzvání
- nepřítomen – neomluven
-

Úroveň zapojení klienta(tky) do programu

- aktivní
- spíše aktivní
- spíše pasivní
- pasivní

Dodržování pravidel – konkrétní uvádění příkladů

- dodržel/a pravidla

- porušil/a pravidla

Individuální hodnocení má za úkol zhodnotit průběh účasti klienta na programu

- pozitivní momenty, např. v názorech, postojích, náhledu na své chování, při osobitých reakcích na nějakou lekci, problém, ... (konkrétně uvést)
- negativní momenty chování klienta na programu, např. agresivita (verbální či fyzická), nepřijatelné způsoby chování + způsoby jejich řešení ze strany lektora (konkrétně uvést), spolupráce / nespoupráce, atd.

Osnova pro zpracování závěrečného hodnocení klientů

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA O ÚČASTI KLIANTA V PROBAČNÍM PROGRAMU

Jméno a příjmení klienta(ky):

Splnění programu: **SPLNIL / NESPLNIL** podmínky programu

I. Docházka :

Místo konání programu:

Termíny absolvovaných výukových hodin:

Termíny omluvené absence (včetně důvodů):

Termíny neomluvené absence:

II. Průběh účasti:

Docházka, reakce klienta při vstupu do programu, vztah k autoritě, akceptace autority

plnění požadavků, respektování pravidel, reakce na kritiku ze strany dospělého

reakce na zpětnou pozitivní vazbu, způsob sebeprosazení, pozice ve skupině

konfliktnost, ovlivnitelnost, společensko kulturní návyky, úroveň komunikace, způsob vyjadřování, vulgarismy, zapojení do činností, změny v postojích klienta, hodnotová orientace

SEBEHODNOCENÍ KLIENTA

(tuto část hodnocení vypracoval klient samostatně, výsledek konzultoval s lektorem)

	slabý/á	uspokojivý/á	přijatelný/á	dobrá/á	vynikající
docházka					
dochvilnost					
iniciativa					
odpovědnost					
zájem					
pečlivost					
plnění úkolů					
vystupování - úroveň					
mezilidské vztahy					
úroveň komunikace					
vnější vzhled					
rozptylování v práci					

III. Shrnující stanovisko lektorů:

Závěrečná zpráva byla vypracována ke dni:

Závěrečnou zprávu vypracoval/a:

Tabulka: ukázka docházkové tabulky pro sledování docházky, včasných příchodů a plnění individuálních úkolů

KOST – PLZEŇ P12 30.10.2012 - 22.1.2013													
časová dotace: 33h přímé skupinové práce + 3h individuální úkoly (= 3h) + 4h pracovní délka													
	30.10.2012	6.11.2012	13.11.2012	20.11.2012	27.11.2012	4.12.2012	11.12.2012	18.12.2012	3.1.2013	10.1.2013	17.1.2013	24.1.2013	ZÁVĚR
OU						5min			15min			1hNE	
IC				40									
NJ													
MH													
MB	11min					20							
KB	X					10							
CAS	45	36	30	30	30	70	45	36	45	36	45	45	
						3+4							
Vysvětlivky:													
přítomen, dodržuje pravidla													
neřítomen, neomluven													
neřítomen, omluven (nemoci)													
pozdní příchod / odchod													
omluven bez dokladu													
program dokončen – absence, nesplnil všechny													
program nedokončen – absence – NÁSLEDUJE													
MAŘBADA formou pracovní aktivity v INO													
program dokončen, SPLNIL podmínky programu													
program nedokončen, vyloučení													
PŘIHLÁŠENO: 6 klientů													
VYLOUČENO: 1 klient													
DO PROGRAMU NASTOUIPOLO: 6 klientů													
DOKONCILO/NEsplnilo VŠE: 3 klienti													
DOKONCILO/SPLNĚNO: 2 klienti													

MOŽNOSTI SPOLUPRÁCE S RODINOU V EVALUACI PROGRAMU:

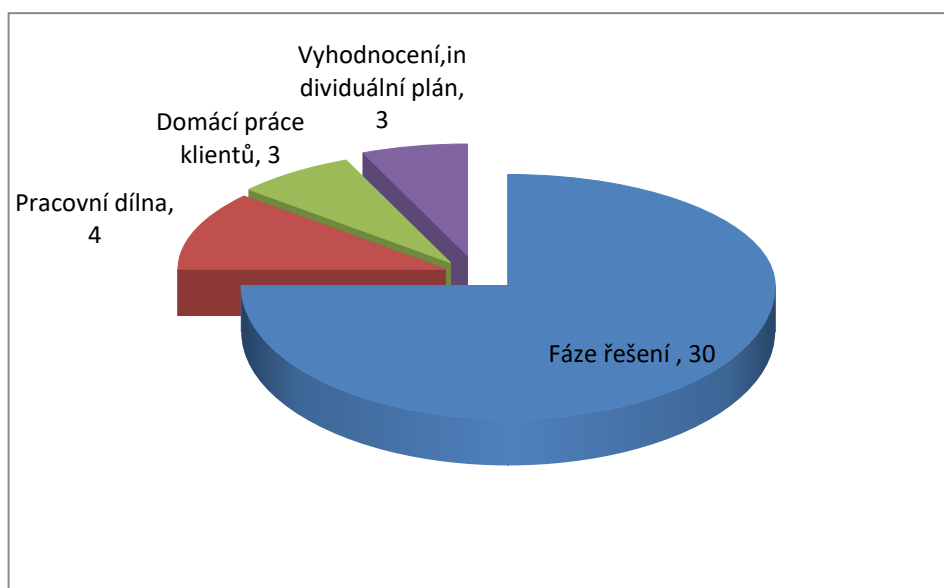
- a) ZÁKONNÍ ZÁSTUPCI JSOU ZVÁNI SPOLEČNĚ S KLIENTEM NA PRVNÍ INFORMAČNÍ SETKÁNÍ NEBO PRVNÍ PRACOVNÍ KONZULTACI
- b) V PŘÍPADĚ POTŘEBY JE S RODIČEM DOMLUVENO TAKÉ SAMOSTATNÉ INDIVIDUÁLNÍ SEZENÍ – ZVLÁŠTĚ V POČÁTCÍCH MAJÍ RODIČE POTŘEBU POPOVÍDAT O PROBLÉMECH, NASTÍTNIT DOMÁCÍ SITUACI, PORADIT SE A INFORMOVAT SE
- c) RODIČ MÁ PŘÁVO V PRŮBĚHU TRVÁNÍ CELÉHO PROGRAMU NAVŠTÍVIT SEZENÍ, INFORMOVAT SE, JE VYZÝVÁN KE SPOLUPRÁCI
- d) V PŘÍPADĚ ŘEŠENÍ JAKÉHOKOLI PROBLÉMU S KLIENTEM (NEVHODNÉ CHOVÁNÍ, ABSENCE, ATD.) JE RODIČ INFORMOVÁN, VĚTŠINOU TELEFONICKY
- e) V PŘÍPADĚ POTŘEBY RODINY ŘEŠIT PROBLEMATIKU HLOUBĚJI, NABÍZÍME KONZULTACE V RÁMCI PSYCHOLOGICKÉHO PORADENSTVÍ S TÝMOVÝM PSYCHOLOGEM VEDENÝM V PROJEKTU (RODINA PAK PO DOHODĚ S PSYCHOLOGEM ŘEŠÍ DALŠÍ PROBLEMATIKU ZVLÁŠTĚ A DOMLOUVÁ SI SVÉ RODINNÉ KONZULTACE NAVÍC)
- f) RODINA MÁ TAKÉ MOŽNOST ŘEŠIT PROBLEMATIKU PATŘÍCÍ DO SOCIÁLNĚ PRÁVNÍHO PORADENSTVÍ – DLUHY, NEZAMĚSTNANOST, EXEKUCE, VLASTNÍ TRESTNÍ STÍHÁNÍ A JINÉ – ZDE PŘEDÁVÁME RODIČE DO PÉČE KOLEGŮ V NAVAZUJÍCÍCH PROJEKTECH
- g) PŘI UKONČOVÁNÍ PROGRAMU MAJÍ RODIČE MOŽNOST PŘIJÍT NA HODNOTÍCÍ INDIVIDUÁLNÍ KONZULTACI – DOBROVOLNÉ, PŘI SEZENÍ JE VYUŽÍVÁNA FORMA KVALITATIVNÍHO ROZHOVORU.
- h) DRUHOU MOŽNOSTÍ JAK ZAPOJIT RODINU DO ZÁVĚREČNÉHO VYHODNOCOVÁNÍ A EVALUACE JE SKUPINOVÁ TVOŘIVÁ DÍLNA SPOLEČNĚ S RODIČI, KDE FORMOU TVOŘIVÝCH A INTERAKTIVNÍCH ČINNOSTÍ DOŠLO K HODNOCENÍ A UKONČENÍ SKUPINY.

6. SPOLUPRÁCE POSKYTOVATELE PROBAČNÍHO PROGRAMU S PMS

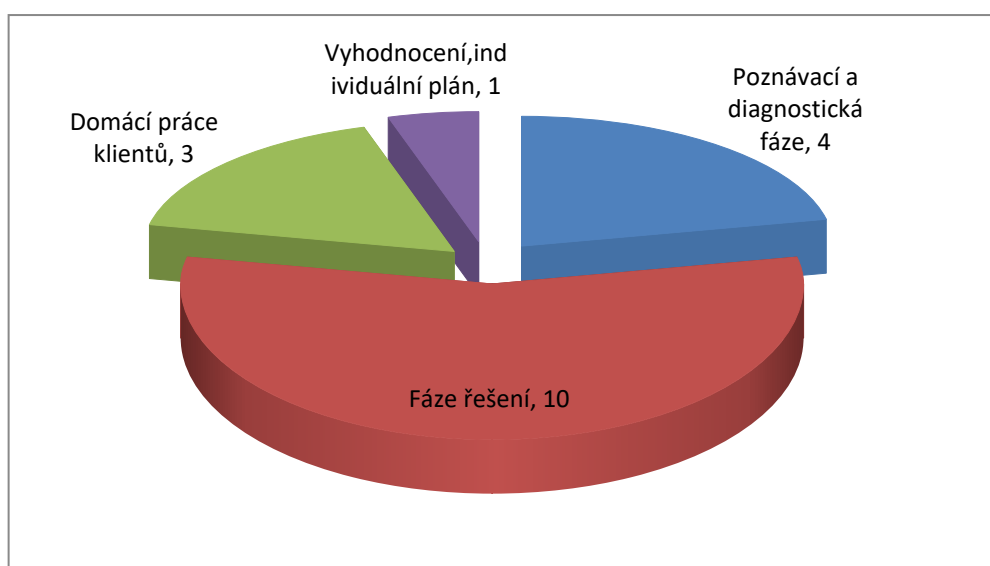
V přípravné fázi probíhá v jednotlivých lokalitách vytipování nejvhodnějších klientů do programu. Probační úředníci respektují stanovená kritéria výběru. Probační úředník postupuje v úzké spolupráci se státním zástupcem, případně soudcem a také pracovníky orgánů sociálně právní ochrany dětí (dále jen OSPOD). Koordinátor probačního programu dostává pravidelné informace o vytváření skupiny, konzultuje, zda klient je do programu zařaditelný. V případě, že je vyhodnoceno, že klient by program lépe a úspěšněji absolvoval formou individuálního vedení a souhlasí-li s tímto postupem probační úředník, je program realizován individuálně nebo kombinací obou postupů.

FORMY PRÁCE S KLIENTEM – grafy

- 1) **SKUPINA** – práce ve skupině v délce trvání 40 Hodin.

- 2) **Individuální vedení klienta (dále jen IVK)** – 12 sezení po 1,5 hodinách, celkem 18 hodin rozvržených do období 2-3 měsíců, na základě vzájemné dohody lze prodloužit o další lekce

SKUPINA+IVK – zahájení práce s klientem jako součástí SKUPINY a pokračování v IVK podle aktuální potřeby klienta

IVK+SKUPINA – zahájení práce s klientem v IVK a následné začlenění do SKUPINY

KOMBINACE – zahájení v IVK a přeražení do SKUPINY, následná podpora klienta v IVK

vlastní průběh programu

Skupina po svém sestavení zahajuje práci v předem určeném prostoru a v konkrétních termínech stanovených po dohodě se střediskem PMS.

V rámci **prvního setkání** lektori zopakují klientům standardní pravidla účasti v programu a dohodnou pravidla, která skupina potřebuje doplnit, aby mohla bezpečně pracovat. Každý z účastníků svým podpisem potvrdí seznámení se s pravidly účasti v

programu. Dále se skupina seznamuje, proběhne školení o BOZP, podepisují se dohody o účasti. Cílem prvního setkání je prověřit motivaci klientů a seznámit je dopodrobna s průběhem programu.

Další setkání programu proběhnou dle plánu, témata na sebe navazují. Začíná se především komunikativními technikami, mapováním osobních a skupinových problémů, nacvičuje se schopnost sebereflexe, další část programu se více zaměřuje na trestní, rodinné a pracovní právo a zastavuje se nad vybranými trestnými činy. Poslední část programu je zaměřena na plánování budoucnosti, pracovní poradenství a reflexi stávající situace klienta.

Po realizaci každého setkání lektor skupiny zapíše průběh výukového dne, zachytí nejpodstatnější děje ve skupině, upozorní na případné problémy, doporučí postup v dalších sezeních. Dále vypracuje individuální hodnocení klienta. Vše se ukládá u koordinátora programu. Tyto informace jsou lektori povinni poskytnout příslušnému probačnímu úředníkovi, kdykoli je potřebuje. Po realizaci nejméně poloviny plánovaných výukových setkání se obvykle uskuteční hodnotící schůzka lektorů, na vyžádání ze strany PMS může být zpracována průběžná hodnotící zpráva.

V rámci **posledního výukového setkání** lektori společně s účastníky provedou shrnutí celého průběhu programu. Účastníci zpracují sebehodnotící zprávu a reflektují prospěšnost programu a průběh své vlastní práce.

Po ukončení přímé realizace skupiny programu, tj. po proběhnutí všech výukových dnech, následuje hodnotící schůzka lektorů. V rámci této hodnotící schůzky jsou zpracovány **Závěrečné zprávy a hodnocení klientů probačního programu**. Tyto zprávy jsou prostřednictvím probačních úředníků zapracovány do závěrečné zprávy o klientovi a předány státnímu zástupci nebo soudci. Závěrečné zprávy a hodnocení účastníků jsou po ukončení realizace programu evidovány v probačních spisech jednotlivých klientů a v systému evidence klientů realizátora.

7 ZPŮSOB VÝBĚRU, VÝCVIK A SUPERVIZE PRACOVNÍKŮ PROGRAMU A ZPŮSOB HODNOCENÍ JEJICH VÝKONU

Lektoři programu jsou z oborů speciální pedagogika, etopedie, sociální pedagogika, sociální práce, vychovatelství a učitelství, psychologie. Z toho vyplývá, že lektoři probačního programu jsou vždy vzděláni v některém z výše uvedených oborů, splňují předpoklady pro lektoře probačních programů, mají praxi ve svém oboru a jako lektoři probačního programu byli vytipováni pro své zkušenosti a kvality při práci s rizikovou mládeží. Jsou to lidé, kteří v daných oborech pracují, v programu jsou zaměstnáni pouze na DPP. „Velký důraz je kladen na pedagogické a lektorské dovednosti, kterými vybraný člověk již disponuje a tato skutečnost je ověřená praxí“⁷.

Každé setkání skupiny vedou dva lektoři, pokud je to možné s ohledem na počet klientů ve skupině (dva lektoři 8 – 12 klientů, jeden lektor 4 – 7 klientů) z nichž nejméně jeden je pedagog. Tematicky zaměřené bloky vedou lektoři (odborníci), např. pracovní poradenství vede sociální pracovník s praxí v pracovním a kariérním poradenství). Pokud klient využije individuální program, má svého „průvodce“ lektoře, který s ním řeší konkrétní zakázku z oblasti sociálně právního poradenství.

⁷ ŽATECKÁ, E. *Postavení a úkoly Probační a mediační služby*. vyd. 1. Ostrava : KEY Publishing, 2007. 136 s. ISBN 978-80-87071-55-7

POŽADOVANÉ ZNALOSTI A DOVEDNOSTI U JEDNOTLIVÝCH POZIC

koordinátor programu	Komunikační schopnosti, organizační schopnosti, schopnost vedení malého týmu a motivace pracovníků, metodické znalosti vztahující se k práci s touto cílovou skupinou, schopnost řešit náročné situace v souvislosti s realizací programu, zkušenost s psaním projektů, schopnost vyhledávání finančních zdrojů, lektorské dovednosti, řízení automobilu
lektor programu	Kompetence pro práci s rizikovou mládeží, pedagogická tvořivost, komunikační a lektorské dovednosti, praktické zkušenosti z oboru, terapeutický a celostní přístup ke světu, schopnost respektovat druhé bez výjimek, smysl pro řád a pořádek a chápání potřebnosti dodržování zákonů a pravidel, vysoké právní vědomí, schopnost pozorovat a zaznamenávat podstatné, vytvářet podklady pro průběžné a závěrečné hodnocení klienta, řídičské schopnosti
psycholog	Vzdělání v oboru, terapeutický přístup, schopnost pracovat se skupinou a individuálně s klientem, schopnost základní diagnostiky a možnost poskytování psychologické intervence a poradenství je-li pro rodinu a klienta potřebné
dluhový a pracovní poradce	Vzdělání v oboru sociální práce, znalosti a dovednosti z oblasti dluhového a pracovního poradenství, lektorské a komunikační dovednosti, schopnost pracovat s klientem individuálně, taktéž se skupinou, řídičské schopnosti

KRITÉRIA PRO VÝBĚR NOVÝCH LEKTORŮ

Podmínkou je:

- trestní bezúhonnost uchazeče (výpis z rejstříku trestů ne starší 6 měsíců),
- stáří nad 20 let,
- výhodou – vzdělání v oboru pedagogika, sociální práce, psychologie, speciální pedagogika, mediace, vychovatelství, ..., absolvovaný psychoterapeutický výcvik
- komunikační, pedagogické a lektorské dovednosti, zkušenosti z práce s mládeží, schopnost dynamického vedení skupiny, schopnost práce s jednotlivcem
- vhodné osobnostní předpoklady – smysl pro spravedlnost, otevřená mysl, schopnost samostatné pedagogické přípravy, schopnost motivovat druhé, schopnost klidně řešit

konfliktní situace, schopnost spolupracovat s lektorským týmem, schopnost sebereflexe a hodnocení druhých, ...

- zájem o trestně-právní oblast nebo sociální problematiku a přehled o nich.

NÁPLŇ PRÁCE LEKTORA PROBAČNÍHO PROGRAMU:

- přímá práce s klientem - lektorství probačního programu s využitím interaktivních forem práce a zážitkové pedagogiky
- vedení dokumentace vztahující se k jednotlivým klientům – zápisy do osobního spisu klienta po realizaci jednotlivých lekcí, příprava podkladů pro zpracování průběžných a závěrečných zpráv
- příprava jednotlivých lekcí s využitím materiálu daného manuálem programu, záznam průběhu jednotlivých lekcí
- zaznamenávání docházky a důležitých informací ze strany klienta
- pravidelná účast na poradách týmu, účast na supervizi
- rychlé a efektivní předávání informací a materiálu ostatním členům týmu
- případné vytváření nových pracovních listů k tématům, vyhledávání aktuálních textů, zákonů, příprava nových her
- v případě domluvy týmu – individuální vedení klienta pokud je třeba

Každý lektor je předem v rámci proškolení informován o svých povinnostech a závazcích. Plnění jednotlivých a potřebných úkonů je sledováno koordinátorem programu. Plnění je podmínkou pro případné finanční ohodnocení práce lektora. Lektori i koordinátor programu jsou odměňováni vždy po ukončení běhu probačního programu a po odevzdání všech předepsaných materiálů a to z finančních prostředků získaných v různých projektech.

Odměny jako takové nejsou z principu podmínek projektů možné, je tedy stanovena pevná částka jako odměna = plat = ohodnocení za 1h práce.

8 PERSONÁLNÍ STRUKTURA PROGRAMU

minimální požadavky na personální zajištění probačního programu

Administrativa – projektování, účtování + koordinace	
přímá práce s klienty, lektoři	
Odpovědný probační úředník + supervizor	
CELKEM	

Tým probačního programu pořádá dvakrát do roka setkání, kde vyhodnocuje uplynulé běhy probačního programu, reflektuje svou práci a hodnotí průběh. Na vyhodnocovacím setkání jsou přítomni: koordinátor programu, lektoři, psycholog, zástupce Střediska probační služby, případně „host“, řeší-li se konkrétní problém (například zástupce policie – testy na drogy, atd.) Z každého setkání je pořázen zápis.

PROŠKOLENÍ NOVÝCH LEKTORŮ PROGRAMU:

S každým zájemcem o práci v programu je veden individuální rozhovor pro zjištění jeho motivací a částečné zjištění jeho osobnostních předpokladů pro zvládnutí vedení skupiny. Dále má možnost navštívit některou z lekcí ostatních resocializačních programů pobočky, kterou vedou již zkušené lektoři a vidět praktickou ukázkou práce s klienty. V případě dalšího zájmu je nový „lektor“ seznámen s metodickým materiálem programu. Zapojuje se aktivně do realizace, ale ve skupině působí nejprve jako asistent lektora. Je povinen navštívit alespoň 5x výukový den skupiny, to znamená, že absolvuje 15 hodin přímé práce v rámci zacvičení. Jako samostatný lektor vstupuje do další nové skupiny, zúčastňuje se porady a přípravy programu pro novou skupinu, nadále se řídí pokyny koordinátora programu a pokyny v manuálu. V rámci zacvičení se nově příchozí musí seznámit s tématy společně s koordinátorem programu – celkem 5 hodin:

- pracovní právo, zaměstnanost, uplatnění na trhu práce, rodinné vztahy, rodinné právo, trestné činy, jejich důsledky a prevence, přestupky a tzv. méně závažná trestná činnost, občanské právo, šikana a její prevence, extremismus
- komunikační dovednosti a další sociální kompetence, metody a techniky používané v rámci programu
- fungování právního systému a demokratické společnosti
- práce Probační a mediační služby ČR, práce lektorského týmu programu
- seznámit se s prostorem, kde je program realizován a bezpečnostními předpisy

DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ LEKTORŮ PROBAČNÍHO PROGRAMU:

Další vzdělávání je dobrovolné. Z finančních důvodů není možné platit vzdělávání celé skupině, proto se každý lektor rozhoduje o dalším vzdělávání na základě svých potřeb, zjištění nedostatků při práci a finančních možností. Vzhledem k tomu, že lektoři působící v programu pracují v oborech pedagogika, sociální práce, psychologie, aj., vzdělávají se také v rámci svých hlavních pracovních úvazků. Většina upřednostňuje studium sociální práce, psychoterapeutický výcvik či jednodenní semináře např. Práce s agresivním klientem, motivační rozhovory, řešení konfliktů, atd.

Možnosti dalšího vzdělávání v rámci týmu jsou vlastní sebevzdělávací setkání týmu – sdělování zkušeností, práce s kazuistikou jednotlivých klientů, vytváření nových aktivit a pracovních postupů na základě zkušeností a měnících se potřeb klientů. Další jsou odborné konzultace a proškolení v rámci pobočky ČvT ze strany kolegů odborníků – např. téma

exekuce, finanční poradenství, problematika dluhů, atd. A spolupráce s dalšími neziskovými organizacemi a návaznými institucemi v lokalitě podobného zaměření – výměna zkušeností, konzultace při předávání klientů, pořádání konferencí a společných veřejných diskusí, atd.

SUPERVIZE

Supervize je nedílnou součástí práce všech pracovníků a to zejména u projektů, kde pracují sociální pracovníci. Supervize pro pracovníky není povinná, ale nanejvýše žádoucí. Organizace umožňuje supervizi organizační, týmovou i individuální. Supervize pro tým lektorů probačního programu je zajištěna v případě potřeby, nejméně však 2x ročně. Probační programy jsou realizovány formou projektů a pokud se v projektu nenajdou potřebné finanční prostředky, není možné supervizi zajistit pravidelně. Tým probačního programu pořádá dvakrát do roka setkání, kde vyhodnocuje uplynulé běhy probačního programu, reflektuje svou práci a hodnotí průběh. Na vyhodnocovacím setkání jsou přítomni: koordinátor programu, lektori, psycholog, zástupce Střediska probační služby, případně „host“, řeší-li se konkrétní problém (například zástupce policie – testy na drogy, atd.) Z každého setkání je pořizen zápis.

9 PRAVIDLA PRO PŘEDCHÁZENÍ PŘEDSUDKŮ A NEGATIVNÍM HODNOCENÍM

Ochrana osob před předsudky a negativním hodnocením je v rámci služby a organizace zaručena poskytováním služby dle standardů, v souladu s právními normami České republiky a Evropské unie a Etickým kodexem sociálních pracovníků České republiky. Klienti nejsou diskriminováni na základě svého věku, barvy pleti, mateřského jazyka, pohlaví, sexuální orientace, rodinného stavu, ekonomické situace a bez ohledu na etnickou, národnostní, sociální, náboženskou a jinou příslušnost. Poskytovaná služba respektuje jedinečnost, důstojnost a nezávislost klienta, jeho soukromí a právo vlastní volby. Je poskytována s důrazem na zplnomocňování klienta a s ohledem na zajištění kontinuity pomoci.

Před předsudky a negativním hodnocením ze strany společnosti se snaží pracovníci chránit klienty takovými aktivitami, které toto jednání mírní nebo zcela eliminují. Na obecné úrovni se jedná o aktivní účast na konferencích, seminářích, kurzech, kde pracovníci prezentují své poznatky z realizace programů a z oblasti terénní sociální práce v sociálně vyloučených lokalitách. V konkrétních klientských případech jednají pracovníci tak, aby svým jednáním předsudky a negativní hodnocení ze strany společnosti a jedinců nevyvolávali, nebo dokonce v předsudcích nepodporovali (neutvrzovali).

Pracovníci jsou vázáni povinností mlčenlivosti o skutečnostech, o kterých se v souvislosti s výkonem své činnosti dozvěděli, pokud není tato mlčenlivost prolomena zvláštním právním předpisem (prolomení mlčenlivosti dle zákona o sociálně-právní ochraně dětí, trestní řád – ustanovení týkající se neoznámení a nepřekažení trestného činu). Každý pracovník podepisuje při nástupu do zaměstnání Dohodu o mlčenlivosti, pracovník je vázán mlčenlivostí podle zákona o sociálních službách.

Zjistí-li pracovník, že se klient nachází v situaci, se kterou mu pracovník není schopný odborně pomoci, je jeho povinností nabídnout klientovi kontakt na odborníka/y dané oblasti (klient si vybere sám, kterého odborníka zvolí). V případě, že se klient obává kontaktovat tohoto odborníka sám, pracovník domluví první setkání, popř. nabídne doprovod a přítomnost na prvním setkání.

Každý pracovník je k ochraně klientů před předsudky a negativním hodnocením veden svým nadřízeným. Na začátku svého pracovního působení prochází specializovaným vzděláváním, které zahrnuje také tuto problematiku. Nástrojem pro předcházení předsudkům a negativním hodnocením může být i medializace aktivit služby a konkrétních případů klientů.

Pracovníci se řídí pravidly medializace:

- veřejná publicita nesmí klienta poškodit.
- klienta žádáme o svolení k medializaci jeho případu.
- při medializaci klientova případu se řídíme přáním klienta a to zejména vzhledem k dodržení jeho anonymity. Konzultujeme rozsah zveřejnění jeho případu s klientem.

- při používání fotografií klientů, musí být klientem dán souhlas k jejich veřejnému použití, popř. jsou fotografie přímo pořizovány za účelem medializace se souhlasem klientů. K medializaci případu klienta musí být dán souhlas přímým nadřízeným pracovníka – koordinátorem a přiděleným pracovníkem PMS..

PRAVIDLA PROGRAMU

PRAVIDLA PRO RESPEKTOVÁNÍ ROVNÝCH PŘÍLEŽITOSTÍ A OCHRANU ÚČASTNÍKŮ PŘED PŘEDSUDKY BYLA FORMULOVÁNA NA ZÁKLADĚ ZKUŠENOSTÍ ZE SPOLUPRÁCE S PMS A REALIZACE DALŠÍCH PREVENTIVNÍCH A RESOCIALIZAČNÍCH PROGRAMŮ.

PRAVIDLA PROGRAMU TAKÉ VYCHÁZEJÍ ZE ZÁKLADNÍCH SPOLEČENSKÝCH PRAVIDEL A PRAVIDEL NUTNÝCH PRO BEZPROBLÉMOVÉ SOUŽITÍ LIDÍ VE SPOLEČNOSTI. PRAVIDLA JSOU SOUČÁSTÍ DIAGNOSTIKY V PROGRAMU A JEJICH DODRŽOVÁNÍ SE ZOHLEDŇUJE PŘI HODNOCENÍ KLIENTA A CELÉ SKUPINY. SE STANOVENÝMI PRAVIDLY JE ÚČASTNÍK SEZNÁMEN PŘED ZAHÁJENÍM PROGRAMU. PODRONĚ SE S PRAVIDLY PRACUJE V RÁMCI ÚVODNÍHO SETKÁNÍ.

UKÁZKA PRAVIDEL PROGRAMU PRAVIDLA ÚČASTI KLIENTŮ V PROBAČNÍM PROGRAMU

Se stanovenými pravidly je **účastník seznámen před zahájením programu.**

Každý z výukových dnů je rozdělen do bloků po zhruba 60 minutách, program trvá celkově tři hodiny a je zaměřen na aktivity zvyšující právní povědomí se zaměřením na rozvoj osobnosti v oblasti osobnostně-sociální a mravní výchovy, protože cílem programu je nejenom předávání znalostí a dovedností v oblasti práva, ale také rozvíjení sociálně-psychologických dovedností. Jedná se o 12 tříhodinových lekcí + jedna čtyřhodinová pracovní dílna. Celková časová dotace je 40 h.

termíny:

úvodní seznamovací a organizační setkání **od 16:30 do 19:30 /3h**
další jednotlivé lekce jsou 3h, vždy podle plánu (16:30 – 19:30)

pravidla: KLIENT JE POVINEN ... DODRŽUJE TATO PRAVIDLA ...

účastnit se alespoň 34 výukových hodin z celkového počtu 40
přicházet včas na zahájení programu výukového dne a setrvat po celý čas výuky
účastník je zodpovědný za způsob svého zapojení se do programu
je nepřipustné jakkoli narušovat průběh stanoveného programu

mobilní telefony musí být během programu vypnuty
nepřípustný je jakýkoli verbální rasistický projev či diskriminační chování
nepřípustné jsou všechny agresivní projevy účastníka – v chování i v jazyce
výuková místnost je nekuřáckým prostorem
vysvětlení nejasností lze požadovat kdykoli
nepřípustné je přijít na program pod vlivem alkoholu nebo jiné drogy
kriticky můžeme hodnotit názory, nikoli osoby, které je sdělí
mluvíme pravdu, respektujeme druhé

POSTUP PŘI NEDODRŽENÍ PRAVIDEL

Na každé porušení pravidel je účastník lektorem upozorněn, s důrazem na nutnost jejich dodržování. **O porušení pravidel se vede záznam v hodnocení klienta.** V případě závažného porušení pravidel (příchod pod vlivem alkoholu nebo jiné drogy, neomluvená absence, ...) je proveden záznam do osobního spisu klienta, lektor má pak právo vhodně zareagovat. Např. Přejde-li klient pod vlivem alkoholu, bude z programu pro tento výukový den vykázán, absence bude vedena jako neomluvená.

Jestliže účastník **opakovaně porušuje stanovená pravidla** i v dalších výukových dnech, **bude lektorem programu nebo probačním úředníkem předvolán na individuální konzultaci** a upozorněn na důsledky neplnění stanovené přiměřené povinnosti.

Při druhé neomluvené absenci a v případě **opakovaného porušování daných pravidel** dostane klient písemné varování. Pro neplnění podmínek a vážné porušování pravidel **může být účastník programu vyloučen.**

POSTUP PŘI OMLUVĚ ÚČASTNÍKA Z ÚČASTI NA PROGRAMU

Důvody, pro které lze omluvit absenci účastníka z programu, musí být vyhodnoceny jako závažné. Mezi tyto důvody patří zejména nemoc, úraz, hospitalizace, závažná rodinná situace – úmrtí, vážné onemocnění člena rodiny, apod.). Tyto důvody je nutné vždy doložit platným písemným potvrzením. Za důvody, kterými nelze omluvit absenci, lze například považovat: zaspání, zmeškání dopravního spoje apod. Omluvu a důvody plánové absence je účastník povinen sdělit osobně nebo telefonicky kontaktní osobě v týmu lektorů a to nejpozději 1 den před konáním výukového dne. V případě vzniku akutního onemocnění účastníka v den, kdy se program koná, je jeho povinností omluvit se a sdělit důvod absence nejpozději v průběhu prvního pracovního dne, který po proběhnutém výukovém dni

následuje. Písemné potvrzení (razítko od lékaře) o důvodech absence je nutné doručit neprodleně po uplynulém výukovém dni, na který se omluva vztahuje.

Předcházení porušování práv klientů a předcházení střetu zájmů pracovníků programu

OBLASTI, KDE MŮŽE HROZIT STŘET ZÁJMŮ PRACOVNÍKA NEBO ORGANIZACE SE ZÁJMY KLIENTA – PŘEDCHÁZENÍ A ŘEŠENÍ

Za střet zájmů jsou považovány situace, kdy má zaměstnanec hájit zájmy klienta a zároveň zájmy dalších subjektů (jako jsou státní a samosprávné orgány či zájmy vlastní) a tyto zájmy se nachází ve vzájemném rozporu.

OBLASTI STŘETŮ ZÁJMŮ:

Zájem služby prezentovat svoji práci (návštěvy zástupců médií, fotografování a jejich prezentace, rozhovory s uživateli, filmování uživatelů atd.).

Předcházení a pravidla pro řešení:

Klienti jsou vždy o takové situaci předem informováni a vždy mají možnost účast odmítnout. Bez souhlasu klientů nesmí být narušeno jejich soukromí (např. fotografování). V případě zveřejňování fotografií (např. do novin) je třeba mít podepsán souhlas klienta. V případě nezletilého je potřeba souhlas zákonných zástupců.

Potřeba poskytovat zkušenosti třetím osobám (např. praxe studentů, exkurze).

Předcházení a pravidla pro řešení:

Za průběh praxí a exkurzí je odpovědný pověřený zaměstnanec, který dbá, aby nebyly narušeny zájmy a práva klienta. Případné náslechy pohovorů mohou proběhnout pouze s předem daným ústním souhlasem klienta. Praktikanti/stážisti jsou povinni podepsat dohodu o mlčenlivosti.

Individuální plánování v případě odlišných názorů pracovníka a klienta

Předcházení a pravidla pro řešení:

Osobní cíle klienta nemohou být v rozporu s platnými zákony České republiky, vnitřními předpisy a cíli organizace. Při písemném sjednání smlouvy o poskytnutí služby jsou osobní cíle klienta vypsány přímo ve smlouvě. U ústního sjednání smlouvy o poskytnutí služby jsou

tyto cíle totožné s tzv. zakázkou klienta, která je zaznamenávána do elektronické databáze Arum. V případě, že je klientovo přání (objednávka) v rozporu s platnými zákony, informuje pracovník klienta o možných důsledcích. Takové přání (objednávka) klienta se pak nemůže stát cílem, na kterém společně pracují. Pokud dojde k situaci, kdy pracovník na řešení situace nahlíží rozdílně než klient a domnívá se, že by klientovo rozhodnutí mohlo vést k jeho poškození, zaznamená tento střet v dokumentaci klienta v elektronické databázi Arum. Klient je poučen o možných následcích svého rozhodnutí, je však respektován jeho názor.

Situace, kdy je zaměstnanci nabízen jakýkoliv dar či úsluha.

Předcházení a pravidla pro řešení:

Zaměstnanec je povinen v souladu s tímto standardem odmítnout nabízený dar či úsluhu. Výjimkou jsou situace, kdy je např. pracovníkovi nabídnut čaj v rámci práce v terénu a hrozí, že by takové odmítnutí klienta urazilo a ohrozilo další spolupráci (více viz. níže - pravidla pro přijímání darů).

Situace, kdy se klientem stane příbuzný či známý

Předcházení a pravidla pro řešení:

Pokud nelze případ předat jinému P v rámci pobočky či nelze situaci předejít zprostředkováním jiné sociální služby v dané lokalitě, je klient i zaměstnanec vždy seznámen s faktem, že může dojít ke střetu zájmů. V případě, že k takové situaci dojde, pracovník neprodleně informuje svého nadřízeného.

Situace, kdy pomoc klientovi má dopad na okolí (komunitu)

Při jednání v zájmu klienta je pracovník nucen zvažovat dopady na situaci v celé komunitě (př. klientka žádá o pomoc s řešením domácího násilí, týrání, zanedbávání, atd.).

Předcházení a pravidla pro řešení:

Pracovník sleduje zájem klienta, pokud klient souhlasí, pracovník komunikuje i s jeho okolím, pomáhá jeho okolí s pochopením zájmů klienta. Pracovník postup komunikuje se svým nadřízeným.

Situace, kdy pomoc jednomu klientovi může ohrozit druhého klienta nebo jinou osobu

Pracovník v rámci pomoci jednomu klientovi může ohrozit situaci jiného klienta/ jiné osoby (př. Přiznání viny a omluvení se oběti – chce jeden člen skupiny, druzí situaci řešit nechtějí, krok by upozornil na další problémy související).

Předcházení a pravidla pro řešení:

Pracovník postup konzultuje se svým nadřízeným koordinátorem a pracovníkem PMS.

Dilema znamená obtížnou volbu mezi dvěma vzájemně se vylučujícími možnostmi, rozhodnutí, která se týkají situace klienta či postupu pracovníka.

Typy dilemat:

Do jaké míry má pracovník jednat v zájmu klienta a do jaké míry v zájmu veřejné instituce.

a) zakázka uživatele versus zakázka veřejné instituce: dilema vychází z postavení P, který má být prostředníkem mezi klientem a veřejnou institucí. Zájmy a cíle klienta však mohou být v rozporu.

b) zájem uživatele versus veřejný zájem: dilema vychází z možného protikladu zájmů klienta a společnosti, zejména při takové činnosti klienta, která podléhá ohlašovací povinnosti nebo ji lze chápat jako protispolečenskou.

c) členové téže rodiny mají protichůdné zájmy: P pracuje s více členy rodiny, a tak se mohou zájmy jednotlivých členů dostat do rozporu. V rámci řešení zakázky tak nelze vyhovět všem členům. Rozdílné zájmy členů rodiny se mohou kombinovat s veřejnými zájmy.

d) pracovník pracuje současně s klienty, jejichž zájmy stojí proti sobě: dilema se často vztahuje k práci ve vyloučených lokalitách, kde proti sobě stojí sousedské zájmy, případně je v rozporu prospěch konkrétního klienta a lokality.

e) rozdílné chápání způsobu života a žebříčku hodnot klientů a P: P pracuje s klientem, který má rozdílné chápání způsobu života, má jiné návyky a rozdílný žebříček hodnot vůči majoritní společnosti. P se může dostat do situace, kdy si toto nebude uvědomovat a bude se snažit klienta přesvědčovat o své pravdě, v krajním případě může klienta za jeho chování odsoudit.

Dilemata pomáhajícího vztahu

Dilemata pomáhajícího vztahu jsou aktuální ve všech pomáhajících profesích, v terénní práci jsou ještě naléhavější, protože je pracovník s klientem v kontaktu převážně v neformálním přirozeném prostředí.

a) otázky hranic ve vztahu ke klientům:

Obtížné situace související s otázkami hranic pomáhajícího vztahu, mohou vyplývat z poskytování finančních půjček ze soukromých zdrojů pracovníka a jiných služeb, např. půjčování vlastního telefonu, nebo naopak přijímání darů a pozorností od klientů....

b) dilema pomoci a kontroly ve vztahu ke klientům:

P se během své práce s klientem stále rozhoduje, zda jeho jednání bude mít více formu pomoci či kontroly. Rozhoduje se na základě klientových možností a schopností.

c) sdílení informací se spolupracujícími organizacemi:

Pro efektivní vyřešení problému je potřeba spolupráce s jinou organizací, institucí a sdílet informace o situaci klienta. P je v pozici, kdy si klient toto sdílení informací nepřeje avšak P si je vědom, že pokud by ke sdílení těchto informací došlo, situace by měla efektivní řešení.

d) řešení problémů přítomných vs. budoucnost:

P se může dostat do situací, kdy je nutné vysvětlit klientovi, že je potřeba řešit zakázky dlouhodobého charakteru, a to i přesto, že P ví, že klienti většinou volí strategii řešení pouze aktuálních problémů.

e) při rozhodování, komu tuto službu nabídnout (kvantita vs. kvalita):

Toto dilema může nastat ve chvíli, kdy zájem o službu programu je vyšší než kapacita této služby.

Dilemata volby způsobu řešení

a) tendence zasahovat pod tlakem okolností do témat, na které nedostačuje kvalifikace pracovníka např. poskytování „psychoterapie“ či „krizové intervence“ terénním sociálním pracovníkem či terénním pracovníkem, lektorem bez adekvátního výcviku.

b) volba takových strategií, které mohou pro klienta (případně i organizaci, komunitu) představovat riziko – medializace příběhu klienta apod.

Dilemata vycházející z osobnostních a odborných kvalit

a) dilema nároků profese a vlastního bezpečí, zejména obava z vlastního poškození při výkonu terénní sociální práce

b) dilemata vycházející z vlastních nezpracovaných témat či osobnostního nastavení, která komplikují výkon povolání či navázání vztahu s konkrétními cílovými skupinami.

Dilema, zda by P měl přijmout pracovní pozici v lokalitě, ve které žije, s sebou nese další dilematické situace, které byly zmíněny již v předchozím textu, např. otázky hranic ve vztahu ke klientům, dilema pomoci a kontroly atd.

Možný postup řešení dilemat:

- **identifikovat** (pojmenovat) **dilema**,
- **určit co konkrétně se dostává v situaci do konfliktu** (jaké hodnoty, cíle, povinnosti),
- **vymezit, koho se dilema týká** (jednotlivce, cílové skupiny, organizace a instituce),
- **diskuse v týmu pracovníků** (na vertikální i horizontální úrovni) o jednotlivých možnostech řešení, způsobech jednání a jejich důsledcích pro jednotlivé účastníky, kteří v dilematické situaci hrají nějakou roli; a tyto závěry konfrontovat s profesní identitou, profesionálními hodnotami, etickými zásadami a kodexem, který je uplatňován v dané organizaci, s osobními hodnotami pracovníků, konzultovat daný problém s odborníky, pracovat s tématem v rámci supervize,
- **zdokumentovat jednotlivé kroky a rozbor situace.**

Řešení „střetů zájmů“ zaznamená pracovník do databázového systému ARUM do klientského spisu. Při identifikaci střetu zájmů informuje pracovník svého přímého nadřízeného při individuální konzultaci nebo během klientských porad popř. kdykoliv, kdy situace nesnese odkladu. V případě nemožnosti dohody řešení střetu zájmů mezi pracovníkem a klientem rozhodne o řešení koordinátor. Zájem dítěte je vždy nadřazen.

ZÁVĚR

Téma této bakalářské práce se snaží pokrýt problematiku probačních programů se zaměřením na mladistvé klienty těchto programů. Cílem mé práce má být konkrétní postup k dosažení co nejlepších výsledků při práci s těmito klienty a snaha eliminovat rizika, která by mohla vést k vyloučení nebo nesplnění programu u každého jednotlivce. Obecně lze tvrdit, že velká část účastníků programu selhává právě díky nevhodně řešené struktuře a přístupu pracovníků, kteří program vedou. Nejde jen o to, aby byly zajištěny vhodné parametry pro klientelu, která má potenciál úspěšně program dokončit, ale i o vhodné způsoby vedení komunikace, vyhodnocení jednotlivců a doporučení pro případná další rizika. Mnohdy je selhání v programu důvodem dalšího postupu ze strany PMS a soudců, které může zásadně ovlivnit vývoj jedince, který měl dříve jen minimální problémy se zákonem a pro nějž jsou další alternativy, jako omezení na svobodě, umístění v zařízeních sítě ústavní výchovy ap. , zlomovým obratem v jeho životě. Ne vždy nutně s posunem ke zlepšení problematiky. Vždyť vytržením jednotlivce z rodinného kruhu a jeho omezení na svobodě může být poslední kapkou, která vede ke zhroucení jeho sociálního prostoru a rezignaci na možné zlepšení své životní situace. Veřejný závazek probačního programu je realizovaný dle znění § 17 zákona č. 218/2003 Sb. o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže (dále jen zákon č. 218/2003 Sb.). Jeho úkolem je zejména program sociálního výcviku a rozvoje sociálních dovedností, dále pak psychologické poradenství a vzdělávací terapeutický program vhodný k rozvíjení sociálních dovedností a osobnosti mladistvého, a to s různým režimem omezení v běžném způsobu života, který směřuje k tomu, aby se mladistvý vyhnul chování, které by bylo v rozporu se zákonem, a k podpoře jeho vhodného sociálního zázemí a k urovnání vztahů mezi ním a poškozeným.“ (zákon č. 218/2003 Sb. , § 17 odst. 1).

Minimálním cílovým stavem probačních programů je zastavit zhoršování sociální situace klienta. Optimálním cílovým stavem je zlepšení jeho sociálních dovedností, životní úrovně a spokojenosti. Nedílnou součástí nabízené služby je také snaha o zapojení klienta do širších sociálních struktur.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

Základní odborná literatura:

ČERNÍKOVÁ, V. a kol. *Sociální ochrana. – terciární prevence, její možnosti a limity*. Plzeň : Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2008. ISBN 978-807380-138-0

DOUBRAVOVÁ, D., OUŘEDNÍČKOVÁ, L., ŠTERN, P., URBAN, L. a kol. *Příručka pro probaci a mediaci*. Praha : Institut pro probaci a mediaci, 2001. ISBN 80-902998-0-6.

FARKOVÁ, Marie. *Vybrané kapitoly z psychologie*. 2. vyd. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2008. 336 s. ISBN: 978-80-86723-64-8

JŮZL, Miloslav. *Penitenciaristika jako věda žalární*. Vydání I. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2017, 384 s. ISBN 978-80-7452-131-7

JŮZL, Miloslav a OLEJNÍČEK, Antonín. *Penologie a penitenciární pedagogika: (úvod do studia předmětu)*. Brno: Institut mezioborových studií, 2004. 121 s.

ŽATECKÁ, E. *Postavení a úkoly Probační a mediační služby*. vy. 1. Ostrava : KEY Publishing, 2007. 136 s. ISBN 978-80-87071-55-7

Seznam použitých internetových zdrojů

STREET LAW [online]. [cit. 2018-10-10]. Dostupné z: <http://232137.w37.wedos.ws/>

PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA: Poslání a cíle [online]. [cit. 2018-10-10]. Dostupné z: <http://www.pmscri.cz/poslani-a-cile/>

Zákon:

Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád

Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod

Zákon č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby

Zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody

Zákon č. 257/2000 Sb., o Probační a mediační službě

Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy

Zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

SEZNAM ZKRATEK

CAN	CHILD ABUSE AND NEGLECT
ČR	ČESKÁ REPUBLIKA
IVK	INDIVIDUÁLNÍ VEDENÍ KLIENTA
NNO	NESTÁTNÍ NEZISKOVÁ ORGANIZACE
OPP	OBECNĚ PROSPĚŠNÉ PRÁCE
OSPOD	ORGÁN SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ
PMS	PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA
RJ	RESTORATIVNÍ JUSTICE
SŠ	STŘEDNÍ ŠKOLA
SVP	STŘEDISKO VÝCHOVNÉ PÉČE
TČ	TRESTNÁ ČINNOST
TRZ	TRESTNÍ ZÁKONÍK
UJAK	UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO
VIZ	ODKAZ NA JINOU STRANU
ZŠ	ZÁKLADNÍ ŠKOLA

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Seznam obrázků

Obrázek 1: Organizační struktura	33
--	----

Seznam tabulek

Tabulka 1: Tabulka tématů lekcí a časových dotací.....	33
Tabulka 2: Tabulka docházky klientů.....	22
Tabulka 3: Tabulka sebehodnocení klientů.....	25
Tabulka 4: Tabulka znalostí a dovedností u jednotlivých pozic.....	31
Tabulka 5: Tabulka personální struktury.....	33

Seznam grafů

Graf 1: Formy práce s klientem - skupina.....	27
Graf 2: Formy práce s klientem - IVK.....	28

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A - Vstupní pohovory s klienty programu a základní údajeI

Příloha B – Vzorová dohoda o zařazení klienta do programu.....XVIII

Příloha A - Vstupní pohovory s klienty programu a základní údaje.

PROBAČNÍ PROGRAM XY

SKUPINA: P1 – PLZEŇ / TERMÍN : 5.4. – 28.6.2017

Termíny: 5.4., 12.4., 19.4., 26.4., 3.5., 10.5., 17.5., 24.5., 31.5., 7.6., 14.6., 21.6., 28.6. a termín zátěžové dílny bude upřesněn (12x 2,5h = 30h + 3h samostatná práce, 8h dílna, 4h individuální konzultace = celkem 45h programu)

čas: STŘEDA 16:00 / celkový čas setkání od 16:00 do 18:30

místo setkávání: Zahradní 2476/2A – objekt PAPIRNA (bílý domek u komína)

JMÉNO: XY

Narozen/a:

Kód:

Bydliště:

PMS:

Kontakt: matka XY 777

důvod přijetí: program uložený v rámci podmíněného zastavení trest. stíhání (vloupání do domu kamarádčiných rodičů) ...

základní informace: Holčína je fajn, vcelku chytrá, čin měla hodně důkladně promyšlený, motivem byl asi kluk, kterého měla za kamarádka ... záměrně nám ho zamlčela ... je spíš introvertní typ klientky.

5.5.2017 - Úvodní skupina

Do skupiny dorazila včas. Klientka je opatrnější, sleduje skupinu a je schopná do ní přinést vlastní postřehy. Dovede spolupracovat při plnění zadaného úkolu, motivovat k aktivitě i okolí. O důvodech udělení programu nechtěla mluvit, sama přiznává, že potřebuje čas a důvěru v okolí. Veškerá dokumentace byla z její strany podepsána a odevzdána, s docházkou by neměla mít problém. KR

JMÉNO: XY

Narozen/a:

Kód:

Bydliště:

PMS:

Kontakt: 605..... - matka

důvod přijetí: uloženo v rámci rozsudku jako výchovná povinnost, loupežné přepadení s ublížením na zdraví (ZÁVAŽNÉ – byli tři, klient oběť držel, když ji ostatní dva tloukli, ale pravděpodobně jí následně zachránil život, největšího agresora zastavil včas; oběť znali, bylo plánované) spáchal jako nezletilý.

základní informace: První úvodní konzultace proběhne v rámci návštěvy v bydlišti. Prostředí ubytovny v Horní Bříze. Klient má snížené rozumové schopnosti (LMR). Nedomyšlí důsledky svého jednání. Ovlivnitelný „medvěd“.

4.4.2017 zpráva z PMS

Mluvila jsem dnes s paní učitelkou XY. Řekla, že rodinu zná dlouho - učila sourozence, XY zná od školky. XY dle ní díky své mentální dispozici není schopen domýšlet důsledky svého jednání, je velmi snadno ovlivnitelný (když mu někdo něco "rozumně" podá, jde do všeho), žije okamžikem - tady a teď, má jen krátkodobou paměť, snad LMD... od září se jeho chování zlepšilo. Se spolužákem (jak avizovala maminka) údajně konflikt nemá, učitelka to nepozoruje, chlapci prý vedle sebe bez agrese jsou schopni fungovat (je pod psychiatrickým dohledem).

5.5.2017 - Úvodní skupina

Do skupiny dorazil s předstihem a v doprovodu bratra. S dojížděním nebude mít údajně problém, ale spoje domů do Horní Břízy mohou být komplikované. Nebyl schopen poskytnout kontaktní t.č. , prosím doplnit později nebo ze spisu kontakt na rodiče. Ve skupině trochu na okraji, intelektově zbytku nebude bez podpory stačit. Neochota pracovat u něj může být známkou toho, že téma a úkol nechápe nebo není schopen samostaně zvládnout, ale bude se za svou neschopnost schovávat i tam, kde by měl stačit. KR

JMÉNO: XY

Narozen/a:

Kód:

Bydliště:

PMS:

Kontakt: 607..... otec

důvod přijetí: V dohledu probačního úředníka od podzimu 2012, zavolal do školy oznámení o uložení bomby. Provedeno s partou – vinu popírá. Program v rámci individuálního plánu klienta – po splnění možnost ukončení dohledu.

základní informace:

Klient navštěvuje 9. třídu, rozhoduje se, kam po ukončení školy půjde, rád by na SOU obor truhlář nebo obor obráběč. Jsou patrná rizika spojená s budoucím vzděláváním (malá motivovatelnost pro dokončení vzdělání, nástup do nové školy, vrstevnická skupina, ...)

Rodiče rozvedeni od jeho 2 let, chlapec v péči otce. Byl u matky, ale byly výchovné problémy, otec si myslel, že zvládne klienta lépe, ale dochází k poznání, že to s ním není lehké. Vztahy mezi rodiči nejsou dobré, syn to těžce nese. Otec má družku Irenu, která má na Jardu nároky, to vyvolává konfliktní situace. Zároveň ale s ní dokáže komunikovat a občas se jí svěří více než otcí. Otec ze začátku starání fungoval spíše jako kamarád a myslel si, že naváží vztah, to ale nezafungovalo, v poslední době tedy přitvrdil, což vyvolalo negativní reakci.

V kontaktu je chlapec dlouho introvertní, dlouho trvá, než začne volněji komunikovat, z počátku komunikuje pouze účelově, na konzultacích bývá úzkostný, plačtivý. Celkově je vnímána PSY nepohoda.

Ve škole má problémy s nevhodným chováním při vyučování a i vůči pedagogům, vyrušuje, jde do odporu, schválně nenosí pomůcky, ŽK.

Chtěl by zpět k matce, nemá odvalu to matce říct, protože před dvěma roky chtěl k otcí a prosadil si to, i když matka nesouhlasila.

5.5.2017 - Úvodní skupina

Do skupiny dorazil včas. Od počátku působil nedůvěřivě, moc se nechtěl zapojovat, ale na přímý pokyn ihned reagoval a splnil požadované. Navenek působil až trochu arogantně, ale vůči dospělé autoritě nešel do otevřeného odporu, spíše takový nenápadný bojkot zlehčováním práce a odpověďmi. Pravidla podepsal, souhlasy i smlouvy také, s docházkou prý nebude problém. KR

JMÉNO: XY

Narozen/a:

Kód:

Bydliště:

PMS:

Kontakt: matka 608.....

důvod přijetí:

základní informace:

Mají advokáta, spíše se tomu budou vyhýbat, ale mají nařízeno.

Chlapec byl před rokem v SVP v Plzni na internátním pobytu .

5.5.2017 - Úvodní skupina

Do skupiny dorazil včas a v doprovodu matky. Navázali jsme tam, kde v pobytu v SVP končil. Od počátku otevřený a komunikativní, těšil se na někoho, koho zná a je i v kontaktu s několika dalšími absolventy pobytu v SVP. Větší samostatné zapojení zpočátku trochu znesnadňovala přítomnost matky, po odchodu byl sdílnější, ale ve skupině jsem čekal rychlejší začlenění. Trochu ho podezřívám z takového skrytého rasismu, se kterým si u některých členů neví úplně rady, ale navenek nedával nic znát. Veškeré doklady i smlouvy podepsal a odevzdal, u docházky do programu matka upozornila na křížení se školní

docházkou, kde jednou za dva týdny může dojít k tomu, že by do lekce dorazil s malým zpožděním. Bude tolerováno, ale vždy hlášeno dopředu před lekcí tak, jak určují pravidla. KR

JMÉNO: XY

Narozen/a:

Kód:

Bydliště:

PMS:

Kontakt:

důvod přijetí:

základní informace:

5.5.2017 - Úvodní skupina

Do skupiny dorazil včas. Zpočátku nechtěl být tím, kdo se bude ve skupině viditelněji prosazovat, ale postupně se dokázal aktivněji zapojovat do diskuze i aktivity. O důvodech umístění do programu promluvil v obecné rovině, přiznal krádež, ale více se nechtěl vyjadřovat. Intelektově zřejmě na dobré úrovni. Veškeré souhlasy a smlouvu podepsal a odevzdal, s průběhem programu byl spokojen, celkem s překvapením glosoval, že čekal tvrdší přístup a nepřátelštější prostředí. Do budoucna možný pilíř skupiny. KR

HODNOCENÍ KLIENTŮ – PODZIM 2019

Témata realizovaná:

Co je morální/nemorální – příběhy

Můj trestný čin

Erb vlastností a motto klienta

LOUPEŽ/KRÁDEŽ

koláč volného času

návykové látky (pracovní list), aktivita "Koláč volného času"

vandalismus (pracovní list), aktivita na zapamatování - prezentuj článek

Právo a morálka

Šikana

XXXXXXXXXXXXX

XY - 15 let

RODINA: XY žije v neúplné rodině v péči matky, bydlí v Chocenicích

ŠKOLA: 15 let. Dokončuje školní docházku v 9.ZŠ v Blovicích, má podanou přihlášku do učebního oboru truhlář. Moc se o tento obor nezajímá, sám to považuje za z nouze ctnost, ale je s výběrem smířený. V září 2019 – nastoupil do učiliště.

ZÁJMOVÁ ČINNOST: i v tomto případě je uváděná zájmová činnost nulová. Patrik svůj volný čas tráví s kamarády venku, ale není schopen (ochoten) rozvádět společné aktivity blíže. Každopádně to považuje za jedinou svou zájmovou aktivitu a parta pro něj hodně znamená.

PROBLEMATIKA/zakázka programu: reflexe, sebenáhled, práce s jeho problematikou vedoucí k umístění do programu, rozvoj komunikačních dovedností.

Matka potvrdila jeho docházku do programu.

7.10.2019 – nedorazil, neomluvil se, NEOMLUVENO.

14. 10. 2019 – nedorazil, NEOMLUVENO.

21. 10. 2019 – nedorazil, NEOMLUVENO.

04. 11. 2019 – nedorazil, NEOMLUVENO.

11. 11. 2019 Přišel včas v doprovodu otce? Aktivitou rozhodně neoplýval. Při vyzvání se ale snažil odpovídat. Působil klidně a vstřícně. O šikaně už něco věděl. Odpovědi v testu minimalistické, ale dobré. Stejně tak jeho hodnocení lekce. Prý byla super, více ale nenapsal.
RS

17. 11. 2019 Zátěžový den.

Přišel včas. Jeho chování bylo pro mne velmi milým překvapením. Většinu času se držel ve dvojici s Matějem. Pokud měl komunikovat s ostatními, bylo to vždy minimálně a velmi slušně. Nepřidával se ani k urážlivým poznámkám na adresu Viktora. Stejně tak slušně se domlouval se mnou. Rozhovory s ním navíc byly příjemné. Dokázal mluvit srozumitelně, věcně a neměl problém s žádným tématem. Povídali jsme si hlavně o přestupu na učební obor Obráběč kovů. Je s tím spokojen a škola ho docela baví. Při přípravě ohně se ukázal jako nejakčnejší a zároveň nejsikovnějš. Stejně dobře na tom byl i s fyzickou. Bez problémů a v dobré náladě zvládl náročnou cestu a i při cvičení se ukázal jako zdaleka nejsilnějš. Jako jediný dobrovolně a aktivně plnil úkol – kreslení mapy. Sice nedokončil, ale musím ocenit snahu.

Jeho hodnocení lekce:

18.11.2019 - *rekapitulace předchozí lekce, trávení volného času, náplň, důležitost, rizika, "Koláč volného času"*

V kreslené aktivitě je vidět jak málo tráví svůj volný čas organizovaně nebo v zájmové činnosti. Skutečně nulová zájmová činnost a čas, který tráví mezi školou a pasivním poflakováním se s kamarády, kteří jsou podobně založení. Patrik sám udává, že si už několikrát uvědomil jak prázdný je jeho život, ale neví, jakým způsobem tuto zaběhlou rutinu prolomit. Hraje v tom roli i ekonomická situace, dlouhé dojíždění do a ze školy a nepřilíš bohaté možnosti v zájmových oblastech v místě bydliště.

DOMÁCÍ ÚKOL - POCHOD OKOLO RYBNÍKU - NEODEVZDAL !!!! Má donést na příští lekci. KR

XY - 13 let

RODINA: XY žije v rodině matky. Rodinná situace je komplikovaná a moc se ve skupině o faktech šířit nechtěl. Je trochu bájevitý, nedočkavý a skákal do řeči, chtěl se před staršími kluky vytáhnout. Žije v neúplné rodině v péči matky, bydlí v Plzni.

Dlouho žil v rodině otce, matka po epileptických záchvatech před několika lety nedokázala o děti pečovat, matka nesamostatná, nestabilní, aktuálně znovu vdaná s otcem svého nejmladšího syna. Rodina konfliktní, nový partner je s chlapci zejména s XY často ve sporu. Pan XXX je několikrát trestaný, před dvěma roky propuštěný z VTOS. Tomáš má ještě mladšího bratra XXX. Protože se rodina opakovaně potýká s finančními a dalšími obtížemi a Tomáš potřebuje důsledné a dobré pedagogické vedení, uvažuje se o nařízení ústavní výchovy.

ŠKOLA: ZŠ Doubravka – škola pro zrakově postižené, dochází sem s mladším bratrem. Ve škole měl konflikty, agresi vnímá jako oprávněnou odplatu a z jeho podání to vypadá, že byl obětí tlaku a šikany ze strany některých spolužáků a řešil to právě silově.

Ve škole má špatné výsledky, nepřipravuje se.

ZÁJMOVÁ ČINNOST: v podstatě vyjmenoval tolik aktivit a sportů, PC her a natáčení videí pro Youtube, že je to nereálné, ale nebyl prostor účinně selektovat něco skutečnějšího.

PROBLEMATIKA/zakázka programu: on sám uvádí jako hlavní problémy rvačky s ublížením na zdraví u jednoho kluka (zlomil mu ruku při útoku) a vandalismus, ničení aut – polití lepidlem. Inklinuje k porušování pravidel, kontaktuje se se závadovou skupinou vrstevníků. Hodně lže, zkresluje realitu. Není schopen ve výsledku ohlídat, co řekl a co ne.

Na program začal docházet na jaře, měl několik neomluvených absencí. Nedá se na jejich domluvy spolehnout.

Prázdniny – absolvoval týdenní příměstský program MIŠ MAŠ společně se svým bratrem .

23.9.2019 – individuální konzultace, reflexe aktuální situace, vstup do školy, vztahy s kamarády

30.9.2019 – nedorazil; večer volal pan XXX, že mu nebylo dobře, opakující se situace, NEOMLUVENO.

7.10.2019 - kartičky kde se nacházím, před rokem, aktuálně, kde rodinná situace

V kolektivu s velkými kluky se snažil ohromit. Téma se týkalo i reflexe vlastního trestného činu-přestupku a tady se Tomáš předváděl a snažil se svým tradičním bájením ohromit. Poměrně reálně jsme společně zrekapitulovali jeho situaci a poté již podobnou potřebou netrpěl, naopak ve zbytku lekce pracoval klidněji a informace podával nezkreslené. Sám měl potřebu hlouběji rozebírat neuspokojivou situaci doma. Konflikty rodičů i to, jak to na něj negativně působí, minimální vize nějaké nápravy nebo zlepšení KR

14. 10. 2019 – nedorazil, NEOMLUVENO.

21.10.2019 - *rekapitulace předchozí lekce, Morálka (Krokodýlí řeka), kartičky potřeb, osobní erb*

Dnes v tandemu s Tomášem. Bylo nutné jejich chichotání korigovat, ale Tomáš byl tím klidnějším ze dvojice. V lekci si nevěděl rady s Krokodýlí řekou, ale uměl se ozvat, že nerozumí a následně úkol zpracovat. Bylo vidět, že nechce mít nějakou úlevu a naopak chválím za snahu dokončit úkol. V řazení kartiček, ale i při tvorbě erbu hodně mluvil o potřebě být někým milován, vnímat zájem.... Řeč byla i o otci a o tom, co pro něj znamená. Bylo to docela milé a emotivní. KR

4.11.2019 - *rekapitulace předchozí lekce, LOUPEŽ a KRÁDEŽ - rozdíly, práce s pracovním listem - "Konečně IN".*

Snažil se, dnes patřil k neaktivnějším ve skupině. Na počátku lekce byla nutná korekce, ale následně již nebylo potřeba XY napovídat. Naopak měl potřebu se k tématu vyjadřovat, z pracovního sešitu si zpětně dokázal vybavovat text a pracovat s ním. Pochvala. KR

11. 11. 2019 Bez omluvy se nedostavil. RS

17. 11. 2019 – nedorazil, NEOMLUVENO - klient umístěn do zařízení ÚV?

18. 11. 2019 – nedorazil, NEOMLUVENO - klient umístěn do zařízení ÚV?

XY - 13 let

RODINA: XY žije v neúplné rodině v péči matky, bydlí ve Starém Plzenci. S otcem má minimální styk, ale v kontaktu jsou. Matka je příliš ochranná, Samuela neustále omlouvá, pomáhá mu, aby se vyhýbal povinnostem, před ostatními ho brání, zároveň ví, že nefunguje.

ŠKOLA: 12. ZŠ Masarykova, Plzeň. Své chování ve škole vnímá jako dobré, ale přiznává zhoršený prospěch. Ten měl být i důvodem docházky na doučování. Samuel moc nerozumí tomu, co je program a co doučování, bylo nutné si to vysvětlit.

Ve škole ve skutečnosti propadal, bylo mu sjednáno doučování přes organizaci TOTEM, dostal dobrovolníka, který jej připravil na reparát.

ZÁJMOVÁ ČINNOST: známe se z dřívějších a musím říci, že hodně přibral na váze. Jak sám říká sport jej nebaví, ale rád jí. Hodně volného času tráví tím, že se různě poflakuje po okolí a zajíždí i do Plzně a přebíhá mezi problémovými partičkami, které se v jeho blízkosti vyskytují.

PROBLEMATIKA/zakázka programu: hodně bude nutné pracovat s trestným činem a reflexí, vyhnout se jeho tradiční snaze manipulovat, zlehčovat a přizpůsobovat si výklad svých problémů podle jeho potřeb.

7.10.2019 – nedorazil, NEOMLUVENO. Matka tvrdí, že byl nemocen, pokud nedonese omluvenku od lékaře, zůstane neomluveno. Je třeba hlídat docházku.

14. 10. 2019 – nedorazil, NEOMLUVENO.

21.10.2019 - *rekapitulace předchozí lekce, Morálka (Krokodýlí řeka), kartičky potřeb, osobní erb*

Zpočátku lekce působil zdrženlivě. Celý kolektiv pořádně nezná a to je Samuel opatrný na nějaký projev navenek. V řazení kartiček vlastně vedl celou aktivitu bez toho, že by si uzurpoval nějakou roli nebo prosazoval své názory navzdory ostatním. Postupně se nechal prací pohltit a měl potřebu se přidávat v citlivých oblastech (vtaž s matkou, otcem, reflexe trestného činu, to jak se cítí v soužití s poškozenými atd). Krokodýlí řeku už kdysi absolvoval a tak ml tendence splnit rychle a bez většího zamyšlení se. KR

4.11.2019 - *rekapitulace předchozí lekce, LOUPEŽ a KRÁDEŽ - rozdíly, práce s pracovním listem - "Konečně IN".*

Na začátku lekce byl aktivní. Je rád, když se může pochlubit svými znalostmi, převýšit zbytek kolektivu ap. Se zmenšeným prostorem, který vyplnil snaživý Tomáš Kalous, ale jeho aktivita trochu upadala a pracoval již jen na dotázání a v nezbytně nutném rozsahu. Docházku do programu si chválí, přiznává, že se do něj těší a je to pro něho určité vyplnění volného času, který tráví jinak dost pasivně. KR

11. 11. 2019 Přišel včas v doprovodu matky, která se domlouvala na čase vyzvednutí.. Velká pochvala za práci – jeden z nejaktivnějších členů skupiny. Navíc se i dokázal přiznat, že se stal obětí šikany (na větší rozbor, bohužel, nebyl čas). Přesné odpovědi a zajímavé dotazy a připomínky. Navíc působil jako slušně vychovaný kultivovaný chlapec. O šikaně toho věděl dost už před lekcí. RS

17. 11. 2019 Zátěžový den.

Přišel včas. Ze XY mám smíšené pocity. Při kontaktu se mnou se snažil být slušný a působil i pohodovým a přátelským dojmem. Nesměl bych ale moc přemýšlet o tom, co říká. A že toho namluví dost. Třeba že má ve škole poměrně slušné známky a učivo zvládá velmi dobře. Přemýšlí, že se bude hlásit na střední zdravotnickou školu. Doma si ale přeje, aby vystudoval vysokou. Také vyprávěl, jak doma pravidelně cvičí. Každé ráno dělá 50 kliků, prkno, sedy-lehy atd. potom si dá miskou rýže a jde si zaběhat. Celý den si hlídá stravu. Velkým rádcem je mu maminka, která je podle jeho slov „fitnessmaniačka“. Také vyprávěl, kolik toho nachodil v SVP a že to dnes hravě zvládne. Zvládl, ale měl toho plné zuby. Po většinu času ve společnosti Viktora. Spolu házeli různé neuvěřitelné historky. Samuel si z něj také trochu utahoval. Ke konci už to ale docela přeháněl a to až tak, že jsem to musel utnout. I

na Viktorovi už bylo znát, že mu to vadí. Hodně aktivní byl při přípravě ohně. Zdálo se, že i dobře ví, co dělá. Bohužel to skončilo pořezaným prstem. Prý to nebyla ale tak úplně jeho chyba.

Jeho hodnocení lekce:

18.11.2019 - omluven bez dokladu

XY - 13 let

KONTAKT: xxxxxxx@seznam.cz

RODINA: XY žije v rodině s matkou a otcem. Rodinná situace je komplikovaná a vztahy mezi oběma rodiči jsou skutečně fatální. Známe pouze prezentaci otce, který se prezentuje jako vychovávající. Žijí v Třemošné v nájmu v rodinném domku, který jim dříve patřil (exekuce?).

Otec je despotický, chlapce nepřiměřeně fyzicky trestá, nijak jej nerozvíjí. Pracuje na směny, pokud je po noční, spí, chlapec bez programu a vedení. S matkou zatím kontakt možný nebyl, vše vyřizuje otec, který má spíše násilnou povahu, užívá ve vyšší míře alkohol. Při jednáních otec zvyšuje hlas, nepříjemný, arogantní, dává najevo, jak mu spolupráce nevyhovuje, a to i na PMS. Je potřeba být důrazný, z pravidel neustupovat. Osobou, která Tomášovi pomáhá je strýc, který se o něj ponejvíce dokáže postarat, často jej také doprovází na program. Strýc s nimi žije v domě. Jde o sociálně slabou rodinu. Strýc je bratrem otce.

ŠKOLA: ZŠ Třemošná, ve škole výchovné problémy, velká agresivita, konfliktnost.

ZÁJMOVÁ ČINNOST: vlastně nulová. Finanční a sociální situace neumožňuje zřejmě rodině aktivně podporovat syna v org. zájmové činnosti a ani Tomáš se k ničemu takovému moc nehlásí.

PROBLEMATIKA/zakázka programu: krádež drahé koloběžky, řešeno PČR, celková agresivita a výchovné obtíže doma i ve škole.

Prázdniny – absolvoval týdenní příměstský program MIŠ MAŠ

23.9.2019 – individuální konzultace, reflexe aktuální situace, vstup do školy, vztahy s kamarády

30.9.2019 – individuální konzultace

7.10.2019 – na skupinové sezení nedorazil, otec jej **OMLUVIL** písemně;

„Dobry den Nevim komu napsat protoze nemam emailovou adresu do toho centra v Okruzni ulici. Dnes rano na aute mi umrel starter a ja nemam jak odvezt maleho na hodinu opaku. Tim bych chtel jestli byste byl tak laskavej a zavolal tam ze dnes neprijdem. Ja du vecer na nocni a dotoho potrebuju vyresit auto. Odpoledne si du lehnout abych se vyspal. Dekuji moc. Schindler“

14. 10. 2019 – nedorazil, NEOMLUVENO.

21.10.2019 - *rekapitulace předchozí lekce, Morálka (Krokodýlí řeka), kartičky potřeb, osobní erb*

Ve skupině je hodně hendikepován díky nižšímu věku i intelektu, ale v tandemu s Kalousem umí docela zlobit a vyrušovat. Na korekci reaguje, ale ne nadlouho. Při předání od otce opět litanie na téma jak je vytížen ap. Zopakovali jsme si pravidla a dostalo se mu ujištění, že platí.

Tomáš se ve skupině snažil pracovat na hranici svých možností. S narůstající obtížností témat potřebuje zapojovat do "asistenčních" činností tam, kde prostě není schopen zbytku kolektivu stačit. Na druhou stranu jej tyto drobné úkoly zklidňují a pomáhají mu v kolektivu mít pevné místo. KR

4.11.2019 - *rekapitulace předchozí lekce, LOUPEŽ a KRÁDEŽ - rozdíly, práce s pracovním listem - "Konečně IN".*

Dnešní téma pro něj bylo obtížné, náročné na zapamatování si textu, vnímání rozdílů atd. To Tomáš zvládá jen obtížně a uniká k chichotání se, snaže strhnout i ostatní. Je na něm vidět i potřeba zapojit se aktivně do práce v lekci, ale velká část jeho odpovědí nebo příspěvků jsou naprosto nepřiléhavé tak, jak význam vysvětlovaného právě pochopil a podle toho i reaguje. NA druhou stranu se mu nikdo z kluků ve skupině neposmívá a umí jej tolerovat. Minimální sebenáhled, byť téma vlastně popisovalo jeho trestný čin, pro který byl do programu umístěn. Má to odžité a uzavřené a obávám se, že větší reflexe toho co se stalo už není schopen, alespoň v rámci probíraných témat. KR

11. 11. 2019 Přišel o dost dříve. K ukrácení času použil hračky pro malé děti, které byly k dispozici. Bylo vidět, že ho to baví☺. O probíraném tématu něco věděl už před lekcí a prakticky totéž věděl i po lekcí – asi žádný velký přínos. Během lekce se ale snažil pracovat a pochválit ho musím i za chování. Sám uvedl, že se mu lekce moc líbila.RS

17. 11. 2019 Zátěžový den.

Přišel včas. Spíše ho přivezl tatínek, který se chtěl také domluvit na konci lekce. To se ukázalo jako velké štěstí, protože jsem si vzal jeho telefonní číslo. Zhruba v polovině cesty jsem mu totiž volal, jestli by si mohl Tomáše vyzvednout. Ten už prostě dál nemohl. Otec byl ochotný a během chvilky opravdu přijel. Tomáše přivítal slovy: „Vidíš, já jsem ti říkal, že to nezvládneš“. Zdálo se, že ho moc neobměkčila ani moje velká chvála na Tomovu adresu. A chválu si opravdu zasloužil. Bylo totiž znát, že vůbec není zvyklý chodit a těch asi 9 kilometrů, které ušel, pro něj musel být nadživotní výkon a také velké utrpení. Už kvůli botám. Špatný typ a ještě nezavázané. Sám to neumí a potřeboval pomoc. Po pár kilometrech se mu udělal puchýř. Má velký problém s tím sdělovat a popisovat své pocity a potřeby. Na konci cesty i plakal a to jen díky tomu, že nedokázal říct, že už má dost. To jsem se ho na to opakovaně ptal a vlastně záleželo jen na něm, kdy to ukončí. Rozhovory s ním také nebyly moc příjemné a to i přes to, že jsem na to šel hodně jednoduše a dětsky. Doslova hrozné bylo jeho chování u ohně. Hodně se snažil a chtěl pomáhat. Je ale nešikovný. To, co jsem mu radil, nebyl schopen dodržet a bál jsem se, že se zapálí. Celkově je mi chlapce ale líto. Zdá se mi, že by potřeboval vedení, podporu a alespoň občas pochválit. Z toho měl totiž radost a byl vděčný za každou pozornost.

Jeho hodnocení lekce:

18.11.2019 – na skupinové sezení nedorazil, otec jej **OMLUVIL** písemně v mailu

XY

RODINA: oba rodiče a sestra

ŠKOLA: Škola profesora Švejcara, obor: Obráběč kovu

ZÁJMOVÁ ČINNOST: uvádí pouze kamarády a chození s nimi ven

PROBLEMATIKA/zakázka programu: xxx

7.10.2019 – NEOMLUVENO, údajně stál půl hodiny před Okružní a nevěděl, kam má jít.

Klient se ale kontaktoval telefonicky před i po skupině. Nevypadá to, že by se úplně vyhýbal kontaktu.

14.10.2019 – Přišel o 13 minut pozdě. Právo a morálka

Přes pozdní příchod na mne udělal velmi dobrým dojem. Rychle se zapojil do práce. Na odpovědi potřebuje trochu více času, ale je to tím, že o odpovědi opravdu přemýšlí a neplácá, co ho zrovna napadne. Působí klidným a pohodovým dojmem. Slušný a vstřícný. Celkem rozumně mluvil o důvodech svého umístění. Chápe, že je to problém.

21.10.2019 - *rekapitulace předchozí lekce, Morálka (Krokodýlí řeka), kartičky potřeb, osobní erb*

Dnes jsme se viděli prvně, ale působí otevřeně, v lekci je aktivní, byť se hůře prosazuje proti xxxxxx, který na sebe rád strhává pozornost. Při zpracování Krokodýlí řeky přiznal, že má problémy se soustředit a pamatovat si psaný text, ale i přesto odvedl maximum. U osobního erbu se snažil přijít s nějakou nápaditou myšlenkou, hodně se natrápil se zpracováním, ale bylo to jen snahou dostat svému věku a obstát v kolektivu. S ostatními moc vztahy nenavazuje, drží se od velkých kluků stranou. KR

04. 11. 2019 – nedorazil, NEOMLUVENO

11. 11. 2019 Přišel včas. Prakticky neviditelný. Sedl si i co nejvíce mimo kolektiv. Navíc mám pocit, že si neodnáší ani mnoho nových poznatků. Takže tu lekci tam prostě jen tak byl a to je všechno. Téma ale zhodnotil jako zajímavé a lekce se mu prý líbila. RS

17. 11. 2019 Zátěžový den.

Přišel včas. Prakticky celou dobu mluvil jen s xxxx. Když jsem se pokoušel navázat rozhovor, moc jsem se toho nedověděl. Při přípravě ohně také jen stínoval u xxxx. Nevím, jak

to dokázal, ale po osmi hodinách s ním prakticky nevím, co o něm napsat. Snad jen že cestu zvládl.

18.11.2019 – nedorazil, NEOMLUVENO

XY

RODINA: Matka pečující, ochraňující, ale domluva s ní ohledně programu dobrá. Otec Angličan, nehovoří česky.

ŠKOLA: 25. základní (Chválenická), učení mu jde prý dobře

ZÁJMOVÁ ČINNOST: zvířata (3 agamy, 2 želvy a 60 afrických šneků), kolo

PROBLEMATIKA/zakázka programu: xxx / dlouhodobé výchovné problémy, absolvoval diagnostický pobyt v SVP

Prázdniny – absolvoval 2 dny v rámci příměstského programu MIŠ MAŠ

30.9.2019 – individuální konzultace; spolupráce dobrá, rád komunikuje, ale jeho způsob je velmi manipulativní, ví jak mluvit, aby dospělý byl „spokojený“; nemá rád, pokud ho někdo upozorní na chyby, své schopnosti vnímá jako super schopnosti. Trochu nafoukaný na svou situaci – vnímá se jako zajímavý, protože má dvoujazyčnou výchovu. Zároveň ale připouští, že neumí dobře ani česky, ani anglicky. Mluvení ano, psaní a mluvnice ne, tudíž má problémy ve škole.

7.10.2019 - kartičky kde se nacházím, před rokem, aktuálně, kde rodinná situace

Dokázal celkem reálně popsat situace vedoucí k umístění do programu. Známe se z jeho pobytu v SVP a to mu dávalo zpočátku pocit, že si může trochu upravovat pravidla programu, rušit ap. Bylo nutné jej opakovaně usměrňovat, ale poté dokázal pracovat velmi dobře, komunikoval otevřeně o důvodech programu, vývoji situace doma i jeho momentálním nastavení. Intelektově slušně vybavený, naučený otevřeně komunikovat a pracovat ve skupině, působí asi nejvýrazněji z celého kolektivu.

14. 10. 2019 – Právo a morálka

nesportuje a má trochu nadváhu. Pochvalu zaslouží ještě jednu – ochotně se dělil s ostatními o svoji svačinu a snažil se podpořit vyčerpaného Tomáše. Při přípravě ohně se ukázalo, jak je nepraktický a nešikovný. Prý zavinil xxxxx zranění.

Jeho hodnocení lekce:

18.11.2019 - *rekapitulace předchozí lekce, trávení volného času, náplň, důležitost, rizika, "Koláč volného času"*

Oproti zbytku skupiny se vymyká tím, že jeho volnočasové aktivity zájmová činnost jsou definované, dlouhodobě a mají podporu ze strany rodiny. I tak je xxxx tím, který si je samostatně řídí. Věnuje se sportu, chová agamy a péče o ně je pro něj velkou částí dne (obnáší skutečně spoustu úkonů). žádná zájmová činnost sice není organizovaná v nějakém kroužku, ale myslím si, že chybějící odvaha je dílem obezity, kterou donedávna trpěl. Aktuálně by se dal Viktor pomalu přesvědčit ke vstupu do nějakého kroužku, kde by získal další okruh přátel a dál rozvíjel své sociální dovednosti tak, jak to bylo doporučeno v závěrečné zprávě internátního pobytu v SVP.

DOMÁCÍ ÚKOL - POCHOD OKOLO RYBNÍKU - ODEVZDAL . KR

XY

RODINA: rodiče po rozvodu, konfliktní situace v rodině, žije s matkou a mladším sourozencem, matka na výchovu nestačí, chlapec nedokáže potlačovat své aktuální potřeby, chce všechno hned, výchovně náročný.

ŠKOLA: xxx

ZÁJMOVÁ ČINNOST: xxx

PROBLEMATIKA/zakázka programu: bezhraniční, potlačované násilí, velká agresivita při komunikaci, také s matkou

Prázdniny – absolvoval 2 dny v rámci příměstského programu MIŠ MAŠ

7.10.2019 - kartičky kde se nacházím, před rokem, aktuálně, kde rodinná situace

Na první pohled působí odtažitě, ale v programu je tradičně ochotný a spolupracující. Potřebuje v lekci vedení, jinak rychle uhýbá k tématům mimo lekci (kde koho potkal, s kým

se zná, co kdo spáchal ap.) V tématu se držel reálných skutečností, reflexe dobrá, zpětnou vazbu přijímá.... Také xxxxx má hodně živé téma rodiny a vztahů v ní. Od našeho posledního setkání je vidět snaha rodičů obnovit zprerhané vazby a oba chlapci jsou za to rádi, dokázali se smířit i s novou partnerkou otce a i jejich rétorika ve vztahu k otci je daleko smířlivější.

14. 10. 2019 – nedorazil, NEOMLUVENO.

21.10.2019 - *rekapitulace předchozí lekce, Morálka (Krokodýlí řeka), kartičky potřeb, osobní erb*

Dnes bylo vidět, že jej xxxxxx předvádění ruší a byl schopen jej sám napomenout. Snažil se získat si prostor pro sebe, ale všechno okolo něj, rodiny, zájmů, školy ap. je obestřeno mlhou a předstíraným nezájmem. Skoro to vypadá jako nějaké nastavení v rámci role, do které sám sebe pasoval, ale na druhou stranu v konkrétních aktivitách, cílených hovorech k tématu ap. je vstřícný a spolupracující člen kolektivu.

7.10.2019 – na skupinové sezení nedorazil, matka jej omlouvala pro nemoc

11. 11. 2019 Přišel včas. Aktivitou příliš nehýřil, na otázky odpovídal ale dobře. Velmi pěkně jsou také jeho odpovědi v testu. Snažil se odpovídat přesně a dost toho věděl. Navíc je znát, že si odnáší některé nové informace. Lekci hodnotí jako zajímavou a poučnou. RS

17. 11. 2019 Zátěžový den.

Přišel včas. Jakoby nevěděl ke komu se připojit. Rozumnější starší chlapci (xxx s xxxx) si udělali svoji trochu uzavřenou dvojičku. Tomáš pro něj nebyl partner. Tak mu asi zbyli xxxx s xxxxx. Sice často chodil s nimi, do jejich hovorů se ale moc nezapojoval. Zdálo se, že je tak vděčný za moji pozornost. Povídání s ním bylo příjemné. Mluví rozumně, drží se tématu a má slušnou slovní zásobu. Žádnou agresivitu jsem nezaznamenal. Náš hovor se točil hlavně kolem jeho učení a školy – máme tam společné známé. Při přípravě ohně se ukázalo, že není moc šikovný a praktický. Když to šlo, držel se stranou. Náročnou cestu zvládl naprosto bez problémů.

Jeho hodnocení lekce:

18.11.2019 - *rekapitulace předchozí lekce, trávení volného času, náplň, důležitost, rizika, "Koláč volného času"*

Výsledek a popis volnočasových aktivit je skutečně tristní. V podstatě se jen poflakuje s kamarády a pokud to finanční možnosti dovolují pohybuje se v prostředí levnějších klubů, požívá alkohol atd. To je pro xxxx asi nejvyšší forma zábavy, byť není tak častá. Na rozdíl od ostatních ve skupině necítí potřebu na tomto řádu cokoliv měnit. Prioritou jsou pro něj škola a kadeřnická praxe a za tento horizont není schopen nahlédnout. Ve skupině bych jej odhadoval za nejvíce ohroženého člena s ohledem na prostředí, ve kterém se pohybuje a kde je výskyt návykových látek téměř "společenskou normou". **DOMÁCÍ ÚKOL - POCHOD OKOLO RYBNÍKU - NEODEVZDAL !!!! Má donést na příští lekci. KR**

14.10. 2019

HODNOCENÍ LEKCE

Téma: Právo a morálka

Přišli pouze 2 klienti. Práce pohodová.

Na úvod seznamovací dotazníček.

Prý nemají smlouvu a neznají pravidla programu?! – neměl jsem sebou. Asi by bylo dobré to s nimi probrat.

Probrána teorie. Práce s příběhy.

Semafor.

21.10.2019

HODNOCENÍ LEKCE

Téma: SEBENAHLÉD, jak se vnímáme, čeho jsme se dopustili

- Právo a morálka - dokončení lekce (Krokodýlí řeka)

- řazení kartiček s potřebami (5 a 3)

- můj trestný čin

- tvorba vlastního erbů a motto

Přišlo 6 klientů. Práce pohodová, korekce jen směrem k Schindlerovi a důrazněji k Hammondovi.

Závěrečné písemné hodnocení lekce

4.11.2019

HODNOCENÍ LEKCE

Téma: LOUPEŽ, KRÁDEŽ, práce s pracovním listem "

Přišli 3 klienti. Práce dobrá, byť téma nebylo pro takto malé kluky jednoduché. Na druhou stranu se s probíranou problematikou setkali a tak dokázali všichni v lekci aktivně na úkolech pracovat. V závěru nezbyl čas na písemné vyhodnocení lekce a návazný koláč volného času přesouváme k dispozici do dalších lekcí!

11. 11. 2019

HODNOCENÍ LEKCE

Téma: Šikana

Přišlo 6 klientů.

Posunutí lekce z organizačních důvodů se, kvůli spojům, ukázalo pro některé jako problém. Proto jsme končili o několik minut dříve. Na začátku lekce jsme se domlouvali na víkendovém zátěžáku. Všichni mají napsáno kdy a kde je sraz a mé telefonní číslo, pro případ, že by se zdrželi. Na samotné téma už pak nebylo moc času. Na začátku vstupní test na ověření znalostí, teoretické informace k problematice šikany, film Mezi stěnami, rozbor, doplňující info a výstupní test k ověření, zda byla pro klienty lekce prospěšná a něco si odnášejí plus závěrečné hodnocení.

Práce byla příjemná a pohodová. Snad všichni hodnotí lekci pozitivně. RS

17. 11. 2019

HODNOCENÍ LEKCE

Téma: zátěžový den

Zúčastnilo se 6 klientů

Trasa: Bolevec MHD – Bolevecký rybník – Košinář – Senečák – Kameňák – Šídlovák – rozhledna Krkavec – rybník Strženka – Košutka MHD

Celkem 17 kilometrů. Začátek v devět hodin, konec chvilku po čtvrté. Tomáš nezvládl ujít celou trasu, odvezl si ho otec. Ostatní ušli. Chování celkem bezproblémové a atmosféra přátelská.

Za domácí úkol dostali napsat vlastní hodnocení a nakreslit přibližnou mapu cesty.

18.11.2019

HODNOCENÍ LEKCE

Téma: VOLNÝ ČAS, koláč volného času, kreslená aktivita a následný rozbor

Přišli tři klienti.

Pracovali aktivně, ale výsledná zjištění byla neradostná. Každý z oněch tří vnímá situaci jinak a ve dvou případech se potvrdila rizika, která ze způsobu jejich volnočasových aktivit vycházejí, nevhodné prostředí ve kterém se ve volném čase pohybují ap. KR

Příloha B – Vzorová dohoda o zařazení klienta do programu

Dohoda o zařazení klienta/ky do probačního programu „NABOSO“

Smluvní strany:

1. Jméno, příjmení, nar.:

bydliště:

(dále jen **klient/ka** - případně zákonní zástupci klienta/klientky)

2. **xxxxx, z.s.**

zastoupená :

koordinátor programu: xxxxxxxx (kontakt: xxxxxxx)

(dále jen poskytovatel probačního programu)

3. **Probační a mediační služba ČR**, IČO: 007088060

se sídlem: Hyberská 18, 110 00 Praha 1

v předmětu smlouvy oprávněno jednat: středisko PMS ČR v PLZNI

se sídlem: Edvarda Beneše 1, 301 00 Plzeň (dále jen PMS)

**UZAVÍRAJÍ MEZI SEBOU NÍŽE UVEDENÉHO DNE, MĚSÍCE A ROKU
NÁSLEDUJÍCÍ DOHODU**

PŘEDMĚT DOHODY

PŘEDMĚTEM DOHODY JE ZAŘAZENÍ A ÚČAST KLIANTA/KY V PROBAČNÍM PROGRAMU NABOSO. PROGRAM JE ZAMĚŘEN NA NÁPRAVU MLADISTVÉ/HO KLIANTA/KY, KTERÝ/Á SE DOPUSTIL/A PROVINĚNÍ VE SMYSLU PLATNÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ, A TO FORMOU RESOCIALIZACE PŘI SKUPINOVÉ PRÁCI / INDIVIDUÁLNÍ PRÁCI.

FORMA PROGRAMU

Klient/ka je povinen/na osobně se účastnit skupinových / **individuálních setkání** v rámci probačního programu xxxxx a to v období od Přesná data setkání včetně hodiny začátků a konců setkání budou klientovi/ce sděleny na prvním setkání programu.

Práva a povinnosti smluvních stran

Klient/ka se zavazuje absolvovat v plném rozsahu program xxxxxx tj. účastnit se všech skupinových / **individuálních setkání**, přicházet včas na setkání a absolvovat celý výukový den. Dodržovat pravidla a podmínky účasti v programu – dbát pokynů lektorů a probačního úředníka.

Omluvit se předem probačnímu úředníkovi nebo lektorovi ze své účasti na setkání (v případě nemoci, přijetí do zdravotnického zařízení, vážné rodinné události) a doložit tyto omluvy potvrzením (např. lékaře) – v případě vzniku akutní nemoci či jiné vážné rodinné události v den realizace programu, vysvětlit důvod absence probačnímu úředníkovi či lektorovi nejpozději první následující pracovní den po realizaci setkání.

Klient/ka bere na vědomí, že:

Poskytovatel programu na žádost probačního úředníka poskytuje průběžné informace o účasti klienta/ky v programu, včetně informací o docházce klienta a úrovni jeho/jejího zapojení do programu.

Poskytovatel programu pro potřeby probačního úředníka zpracovává závěrečnou zprávu o účasti klienta/ky v programu. Má právo se s výše uvedenými zprávami poskytovatele programu seznámit.

PMS bude na žádost soudce nebo státního zástupce poskytovat průběžné zprávy o účasti klienta/ky v programu. PMS předloží závěrečnou zprávu o účasti klienta/ky v programu státnímu zástupci nebo soudci pro mládež a zpráva bude také založena v probačním spise klienta/ky. Klient/ka bude před zahájením své účasti v programu seznámen/a s pravidly bezpečnosti práce a pohybu v prostorách, kde budou skupinová setkání probíhat.

Klient/ka souhlasí s tím, že:

Poskytovatel programu bude po dobu účasti klienta/ky v programu vést osobní údaje klienta/ky, tj. jméno a příjmení, datum narození, adresu pobytu, kontakt. Probační úředník poskytovateli programu sdělí základní okolnosti spáchaného trestného činu (tzn. popis skutku včetně §).

Klient/ka potvrzuje, že:

Byl/a seznámen/a s obsahem programu, pravidly a podmínkami své účasti v programu NABOSO a že těmto pravidlům a podmínkám rozumí.

Byl/a seznámen/a s postupy lektorů a probačního úředníka v případě neplnění těchto podmínek a pravidel programu a že těmto postupům rozumí.

Byl/a seznámen/a s možností vyjádřit ústně nebo písemně svůj nesouhlas s postupem osob realizujících probační program a to přímo na adresu probačního úředníka pověřeného jeho/jejím dohledem.

Poskytovatel programu se zavazuje:

- zajistit realizaci programu xxxxxx v rozsahu a formě uvedené v této dohodě a dle platných standardů probačního programu xxxxxx
- na úvodním skupinovém setkání informovat klienta/ku o pravidlech chování v rámci programu
- o účasti klienta/ky zpracovávat písemnou dokumentaci – denní hodnocení klienta/ky, zprávy o realizaci výukového dne včetně záznamů o významných událostech a porušení stanovených pravidel ze strany klienta/ky
- zpracovat pro potřeby probačního úředníka závěrečnou zprávu o účasti klienta/ky
- postupovat v průběhu účasti klienta/ky v programu v součinnosti s probačním úředníkem daného klienta/ky.
- poskytnout doplňující služby (individuální konzultace s klientem či rodinou, poradenství) v případě, že klient projeví zájem a situace je vyhodnocena jako potřebná.

Poskytovatel programu má právo:

se souhlasem PMS, resp. probačního úředníka ukončit účast klienta/ky v program v případě, že:

Klient/ka se nebude pravidelně účastnit skupinových setkání a tato neúčast bude neomluvená.

Klient/ka bude svým chováním opakovaně závažně narušovat průběh setkání.

Poskytovatel prohlašuje že je nositelem akreditace probačního programu xxxxx vydané Ministerstvem spravedlnosti ČR pod č.j.:

PMS ČR

PMS ČR SE ZAVAZUJE SPOLUPRACOVAT S POSKYTOVATELEM PŘI REALIZACI PROBAČNÍHO PROGRAMU XXXXX A POMÁHAT JEJ TAK NAPLŇOVAT, SPOLUPRACOVAT V RÁMCI NAPLŇOVÁNÍ PROGRAMU PŘI VÝBĚRU VHODNÉ SKUPINY KLIENTŮ PRO SKUPINOVOU PRÁCI, ZPRACOVÁVAT PRO VĚCNĚ A MÍSTNĚ PŘÍSLUŠNÝ SOUD NEZBYTNÉ ÚDAJE A ZPRÁVY, INFORMOVAT VĚCNĚ A MÍSTNĚ PŘÍSLUŠNÝ SOUD O NEPLNĚNÍ POVINNOSTÍ KLIENTA/KY, NA DOPORUČENÍ LEKTORŮ POSKYTOVATELE ZVÁŽIT A ROZHODNOUT O VYŘAZENÍ KLIENTA Z PROGRAMU A TOTO ROZHODNUTÍ UČINIT BEZ ZBYTEČNÉHO ODKLADU. PMS ČR A POSKYTOVATEL SE ZAVAZUJÍ ZPRACOVAT PŘI PŘERUŠENÍ NEBO PŘEDČASNÉM UKONČENÍ ÚČASTI KLIENTA/KY V PROGRAMU PÍSEMNOU ZPRÁVU O DŮVODECH A ZPŮSOBU UKONČENÍ PROGRAMU.

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ:

Dohoda je vyhotovena ve třech originálech, každá ze stran obdrží jeden exemplář a prostřednictvím PMS bude jedna kopie založena u věcně a místně příslušného soudu do trestního spisu klienta/klientky.

Pokud některé otázky tato dohoda neobsahuje, řídí se vztahy všech účastníků obecně platnými a účinnými právními předpisy a souvisejícími podzákonnými právními normami včetně standardů probačních programů a pravidly pro realizaci probačního programu xxxxx.

Všechny strany prohlašují, že tuto dohodu uzavřely svobodně a vážně.

Podrobná pravidla probačního programu xxxxx jsou k nahlédnutí u poskytovatele i PMS.

Jakékoliv změny nebo dodatky této dohody jsou platné a účinné po podpisu všemi stranami.

V PLZNI DNE:

.....

POSKYTOVATEL

.....
KLIENT/KA/ZÁKONNÝ ZÁSTUPCE

.....

PMS ČR - Plzeň

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Karel Raška

Obor: speciální pedagogika - vychovatelství

Forma studia: kombinované

Název práce: Probační program jako alternativní forma trestu

Rok: 2020

Počet stran textu bez příloh:45

Celkový počet stran příloh: 26

Počet titulů českých použitých zdrojů: 6

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 1

Počet internetových zdrojů: 2

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Miloslav Jůzl Ph.D.